

ಕುಲಪತಿಗಳ ನುಡಿ

ಭಾರತೀಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ - ಸಾಹಿತ್ಯ ಒದಗಿಸುವವರ್ಮುಗಳ ಸಾಮಾಗ್ರಿಯನ್ನು ಬೇರಾವ ಭಾಷೆ- ಸಾಹಿತ್ಯ ಒದಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸತ್ಯ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಭಾರತ ದೇಶದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾಷೆ. ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂವಹನ ಮಾರ್ಧಮಾವಾಗಿತ್ತು. ಕ್ರಿಮೇಣ ಅಭಿಭ್ರಹಕ್ಕಿಂತ ಮಾರ್ಧಮಾವಾಗಷ್ಟೇ ಉಳಿಯಿತೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಎಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನ ಶೈಷ್ವತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡೇ ಬಂದಿದೆ. ಕಾರಣ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಅಗಾಧ ಜಾನ್ಯಸಂಪತ್ತು, ಅದರ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳು. ಹೇದ, ಮರಾಠ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ವಿಷಯವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ದು ಯಾವುದೇ ಆಗಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಅದು ಸಮಕಾಲೀನವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಸಂಗತಿಗಳು ಇವತ್ತಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಹೊಸ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಇದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಂಸರು ಅಪಾರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಚಾರ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಅನ್ಯ ಭಾಷೆ- ಸಾಹಿತ್ಯಗಳೊಡನೆ ಇರಬಹುದಾದ ಭಾಷಿಕ, ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ನಡೆಸುವ ವಿಚಾರಗೊಣಿಗಳು, ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು ವರ್ಗ ವಲಯಾತೀತವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ವಿದ್ಯಾಂಸರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವನ್ನು, ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು, ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು, ವ್ಯೇವಿಧ್ಯವನ್ನು ಮನಗಾಳಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಆದೇಶ. ಈ ಆಶಯದಂತೆ ವಾತಾವರಣಕ್ಕಿಂತೆಯು ಅದರ ಒಂದು ಮಾರ್ಧಮಾವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಅಪೇಕ್ಷೆ. ಎಂದಿನಂತೆ ಓದುಗರ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಗತವಿದೆ.

ಇ. ಹಂತ್ರಾಜೇಳರ್
ಕುಲಪತಿಗಳು

सम्पादकीयम्

कर्नाटक - संस्कृत - विश्वविद्यालयः स्वीयस्थापनायाः सप्तवर्षाणां सम्पूर्णसम्पन्नतामनुभवतीत्यस्य षष्ठो दीक्षान्तघटिकोत्सवसमारम्भ एव साक्षीभूतस्तिष्ठति । कर्नाटकराज्यस्य महामहिमराज्यपालमहोदयाः समागत्य संस्कृतविश्वविद्यालयस्य वैशिष्ट्यः कार्यसाफल्यञ्च उदारवचोभिः लाघवित्वा अस्मान् समुत्तेजितवन्तः । संस्कृतभाषायां ज्ञानपीठप्रशस्तिसभाजितः म्हामहोपाध्यायः पद्मभूषणः प्रो. डत्यव्रतशास्त्रिमहाभागः मुख्यातिथिरूपेण समागत्य संस्कृतस्य गरिमा, संस्कृतरक्षणार्थं प्रवर्तितान्यान्दोलनानि, विश्वस्मिन् जगति संस्कृतस्य स्थानमानेत्यादिकं स्विवरं सनिद निमुपन्यस्य विद्वच्छ्रेतृनिचयस्य प्रकामाभिनन्दनभागभूत् । विश्वविद्यालयः समतीतेष्वेषु षड्वर्षेषु प्रभूतकार्यप्रवेकानकार्षीत् चर्करीति चेति साभिमानं सविश्वासं निवेदयामि । विश्वविद्यालयपरिसरे तथा राज्यस्य नैकस्थलेषु सुसम्पन्नतामुपनीतानां कार्यक्रमाणां मुकुरप्रायमिदं वार्तापत्रम् । बंगारमक्किश्रीक्षेत्रे सम्पन्नं संस्कृतशिक्षकाणां पुनश्चेतनशिविरम्, मैसूरुनगरस्थायाः श्रीगणेश-संस्कृत-ज्यौतिष-पाठशालायाः सुवर्णमहोत्सवः, संस्कृतोत्सवाः, संस्कृतशिक्षणनिर्देशनालयस्य सप्तमः पूर्वदीक्षान्तसमारोहः, २०१७-१८ राज्यस्तरीय-संस्कृतस्पर्धाः, धारवाडनगरे प्रवृत्तः संस्कृतनाटकोत्सवः इत्यादीनां कार्यक्रमाणां विवरणमस्मिन् वार्तापत्रे समाकलितं वर्तते । अस्य वार्तापत्रस्य इतोऽप्यतिशयोपादेयतामिच्छवो हितकांक्षिणस्सर्वेऽपि एतत्सम्बद्ध्य नूलविचाराणि परिष्कारादिकञ्चाव यं सूचयितुमर्हन्ति ।

डा. सन्तोष सु. हानगल्ल
उपनिर्देशकः, प्रसाराङ्गम्

ಕರ್ನಾಟಕಸंಸ್ಕृತವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಸ್ಯ ಷಷ್ಟಿ ಘಟಿಕಾತ್ಸವೆ ಕುಲಪತಿಭಾಷಣಮ्

ನಮಾಂಸಿ ಪರಿಷದೆ,

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಭ್ಯಾ ಸರಸ್ವತ್ಯै, ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಭ್ಯಾ:
ಕ್ರಷಿಭ್ಯಾ:, ಷಷ್ಟಿಗಾತಿಕಾತ್ಸವಾವಸರೆ ಅಧಿಮಂಂ
ವಿರಾಜಮಾನಿಭ್ಯಾ: ಮಹಾಜನೆಭ್ಯಾ:, ಅಪಿ ಚ ಸಮಾಗತೆಭ್ಯಾ:
ಸರ್ವೇಭ್ಯಾ: ಸಂಸ್ಕृತಬನ್ಧುಭ್ಯಾ: ಮದೀಯಾ: ವಿನಮ್ರಪ್ರಣಾಮಾ:।

ಸಂಸ್ಕृತಭಾಷಾ ತು ಜಗತಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಮ್ಪದ್ಭರಿತಾ,
ಸಮಗ್ರಜ್ಞಾನಶಾಖಾಭ್ಯಾ: ಅಧಿದಾಯಿತ್ವ ತಸ್ಯಾ:। ಜಗತಿ
ವಿದ್ಯಾಮಾನಾಸು ಪ್ರಾಚೀನತಮೆಯ, ಸಾಹಿತ್ಯ-ತತ್ವಜ್ಞಾನ-
ತರ್ಕ-ವ್ಯಾಕರಣ-ಅಲಙ್ಕಾರ-ವಿಜ್ಞಾನಾದಿಷು, ಏವಮೇವ
ಭಾರತೀಯೆತಿಹಾಸ-ದರ್ಶನ-ಸಂಸ್ಕृತಿ-ಕಲಾದಿಷು ಚ
ಬಹುಕೃತವೈಭವಮಸ್ಯಾ ಇತ್ಯಸ್ಮಾದವಶಯಂ ಪಠನೀಯಾ,
ಸಂಶೋಧನಪೀಠಂ ಸಮಧಿರೂಢಾ ಚೇತಿ ಕೃತ್ವಾ ಏಷ:
ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕृತವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ: ಪ್ರಾರಂಭಾ:
ಕರ್ನಾಟಕಸರ್ವಕಾರೆಣ ಅಧ್ಯಯನಸಂಶೋಧನಯೋ: ಕೃತೇ
ಅಷ್ಟವರ್ಷೇಭ್ಯಾ: ಪ್ರಾಕ್। ತಸ್ಯ ಕಿರಿಟಾಯಿತ: ಷಷ್ಟಿ:

ಘಟಿಕಾತ್ಸವೋಽಯಮ्। ತತ್ರ ಸಮವೇತೆಭ್ಯಾ: ಭವದ್ಭ್ಯಾ:
ಸುಹೃದ್ಭ್ಯಾ: ಸ್ವಾಗತಮ्। ತತ್ರ ಪ್ರಥಮಂ ಕರ್ನಾಟಕಸರ್ವಕಾರಸ್ಯ
ರಾಜ್ಯಪಾಲಾಯ, ಅಸ್ಮಾಕಂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಸ್ಯ
ಕುಲಾಧಿಪತಯೇ ಉತ್ಸವಸ್ಯಾಸ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಯ ಚ ಶ್ರೀಮತೆ
ವಾಜು ಭಾಇವಾಲಾಮಹಾಂದಯಾಯ, ಎವಮೇ ವ
ಕರ್ನಾಟಕಸರ್ವಕಾರಸ್ಯ ಉನ್ನತಶಿಕ್ಷಣಸಚಿವಾಯ, ಅಸ್ಮಾಕಂ
ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಸ್ಯ ಸಹಕುಲಾಧಿಪತಯೇ ಶ್ರೀಮತೆ
ಬಸವರಾಜಾಯರೆಂಬಿಮಹಾಂದಯಾಯ, ಅಪಿच ಅಸ್ಯಾತ್ಸವಸ್ಯ
ಘಟಿಕಾತ್ಸವಭಾಷಣ ವಿದ್ಧಿತೆ ಶ್ರೀಮತೆ ಡಾ.
ಸತ್ಯವ್ರತಶಾಸ್ತ್ರಿಮಹಾಂದಯಾಯ ಚ ಸ್ವಾಗತಮ्। ಅಸ್ಮಿನ್
ಘಟಿಕಾತ್ಸವೆ ವಿದ್ಯಾವಾಚಸ್ಪತಿ ಇತಿ ಸಮ್ಮಾನಾಪಾಡಿನಾ
ಸಭಾಜಯಿಷ್ಯಮಾಣಾಯ ವಿದುಷೇ ಬಿ ರಾಜಶೋಖರವರ್ಯಾಯ ಚ
ಸ್ವಾಗತಮ्। ಏಂ ಸರ್ವೇಭ್ಯಾ: ಪ್ರಶಾಸನಸಮಿತಿ:
(Syndicate), ಪ್ರಶಿಕ್ಷಣಪರಿಷದ: (Academic
Council) ಸದಸ್ಯೇಭ್ಯಾ:,, ಅಧ್ಯಾಪಕ -

अध्यापिकाभ्यः, छात्र-छात्रीभ्यः, पोषकेभ्यः, पत्रिकादिमाध्यम-बन्धुभ्यश्च स्वागतम्।

अस्मिन्नुत्सवे अधिमशमुपस्थितान्, विश्वविद्यालयमधिकृत्य च किञ्चिद्विद्विकृमुत्सहे।

श्रीवाजु भाइ वाला, राज्यपालः कुलाधिपतिश्च, भारतसंस्कृतयोः ज्ञानसम्प्रदायस्य संरक्षणे बद्धादरः उदात्तपुरुषः। नेतृत्वमस्य सहजधर्मः। आबाल्यात् विशिष्टस्वभाववानेषः स्वयंसेवको बभूव सहजतया सेवाबद्धादरः। राजकोट-नागरिक-सहकारि-वित्तकोशस्य अध्यक्षो बभूव। १९८५तमे वत्सरे, गुजरे राजकोटस्य विधानसभायाः सदस्यो (Member of the Legislative Assembly) बभूव, राज्यस्य अर्थसंग्रहकल्पव्यवस्थायाः (Budget) समितिसदस्यश्च। सप्तवारन्तु पञ्चत्रिंशद्वर्षाणि शासक आसीदिति जनप्रियता अवगम्यते। यदा करसचिवः (Revenue Minister), वित्तसचिवश्च (Finance Minister) आसीत्,

तदा अनेन कृताः व्यवस्थाः अद्यापि स्मर्यन्ते नगरभूच्छदक्रियायाः (Urban Land Ceiling Act) विषये। कंशित्कालं यावत्, गुजरात् विधानसभायाः सभापतिः (Speaker of House) आसीत्। अनेकसम्मानप्रशस्तिपुरस्कृत एषः मभारतस्य उत्तमपौरः' (Best Citizen of India) मभारतगौरवम्' (Bharat Gaurav) इत्यादिभिरपि मानितः। भाग्यमस्माकं राज्यस्य विश्वविद्यालयस्य च अधिपतिरेष इति। स्वागतं भोः महन्।

श्रीबसवराजरायरेड्डि, उन्नतशिक्षणसचिवः सहकुलाधिपतिश्च, अस्मासु प्रीतिमर्पयति। श्रीमति कुले प्राप्तजन्मा, विनीतरूपः अतिसाधुश्चेति महान्तः अस्य गुणाः। सचिवोऽप्ययम् आत्मार्थं सर्वकारकल्पितानां व्यवस्थानामपि प्रयोजनं नापेक्षते, केवलं पञ्चत्रिंशद्वर्षेभ्यः कर्नाटकजनानां सेवायां निरतः, निष्फलं कर्म न करोति। लोकसभाया अपि सदस्यः (Member of the Indian Parliament) आसीदेषः, कर्नाटके सद्यः

उन्नतशिक्षणसचिवो भूत्वा राज्ये स्वानुभवेन स्वकर्मण महौन्नत्यमेव प्राप्यति शिक्षणस्य कृते। महदिदं भाग्यमस्माकं, स्वागतं श्रीमन्।

ज्ञानपीठप्रशस्तिपुरस्कृताय श्रीसत्यव्रतशास्त्रि महाविदुषे हार्द स्वागतम्, अस्मिन् काले अनन्यां सेवां संस्कृताय कृतवते महते कवये, वैयाकरणाय, वाग्मिने च। सेप्टेम्बर २९, १९३० वर्षे प्राप्तजन्मना, काशी-हिन्दू-विश्वविद्यालये, पञ्जाब-विश्वविद्यालये समधीतसंस्कृत शास्त्रादिना अनेन, भारतदेशे साहित्ये अत्युन्नतं ज्ञानपीठं केन्द्रसाहित्यसंस्थाप्रशस्तिश्च प्राप्ते। महाकाव्यत्रयं, खण्डकाव्यत्रयं, प्रबन्धकाव्य-पत्रकाव्ये च अनेन विरचितानि। कौलपत्यादिषु महत्सु स्थानेषु बहुषु प्राप्तासनः, जबहारलालने हरू - विश्वविद्यालयस्य संस्कृताध्ययनविशेषकेन्द्रे (Special Centre for Sanskrit Studies) गौरवप्राध्यापकः (Hon. Prof.), देहली-विश्वविद्यालयस्य कलाविषयविभागस्य (Faculty of Arts) शाखाध्यक्षः (Dean) विभागाध्यक्षश्च (Head of the Dept.) आसीत्। कृतीनामस्य नामोदेशे महत्वं दापयेदिति कृतिनामान्युद्दीर्घन्ते। बृहत्तरं

भरतम्, श्रीबोधिसत्वचरितम्, श्रीरामकीर्ति महाकाव्यम्, नव्यसंस्कृतसाहित्ये काळिदासः, इण्डालजिप्रबन्धाः, इत्यादि । श्रीशास्त्रिमहाभागः संस्कृतविद्वत्सु शिरोमणिरिवेति, नमांसि महोदय।

अलङ्कारशास्त्रे शक्तिविशिष्टाद्वैतवेदान्ते च कृतभूरिपरिश्रमः विद्वान् बि. राजशेखररथ्यः २६.०१.१९३५ वर्षे जनिमाप। बाल्ये स्वग्रामे एव कृतशिक्षोऽयं विद्वान् ततः प्रथिते सिद्धगङ्गाक्षेत्रे अलङ्कारशास्त्रं शक्तिविशिष्टाद्वैतवेदान्तं च सम्यग्ध्यगीष्ट। बि.एड., एम.ए. पदवीं प्राप्य कंचित्कालं सिद्धगङ्गाक्षेत्रे अलङ्कारशास्त्रम् अध्याप्य अनन्तरं मैसूरुनगरस्थ-महाराजसंस्कृत महापाठशालायां सहायकप्राध्यापकः प्राध्यापकश्च भूत्वा त्रयस्त्रिंशद्वर्षीणि अलङ्कारशास्त्रमध्यापितवान्। शतशः छात्रा अनेन विदुषा पाठिताः।

ध्वन्यालोकानुवादः, पाश्चात्यकाव्यमीमांसा, दुर्वाददूरीकरणं, वैद्यकीयसुभाषितसाहित्यम् इत्यादयः विंशतिग्रन्था अनेन प्रणीताः।

तमेन विशिष्टं विद्वांसं डि. लिट् (डाक्टर् आफ लिटरेचर्) विद्या-वाचस्पतिः इति सम्मानोपाधिना विभूषयति कर्नाटकसंस्कृतविश्वविद्यालयः। तस्मै विदुषे स्वागतं व्याहियते। स्वागतं श्रीमन्।

तत्रभवतां समेषां विश्वविद्यालयस्य प्रशासनसमितेः, प्रशिक्षणपरिषदः सदस्यानां कृते स्वागतम् अभिनन्दनानि च।

कर्नाटकसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य पक्षतः, अत्र आहूतानां कृते महतां विदुषां कृते, कुलसचिवायाः श्रीमती-शिल्पामहाभागायाः कृते, निर्देशकानां निकायाध्यक्षाणां, प्राध्यापकादीनां कृते विश्वविद्यालयस्य अधिकारिणां कृते, विद्यार्थिनां

पोषकाणां माध्यमित्राणां कृते, समेषां कृते पुनः हार्द स्वागतं व्याहरामि ।

अस्मिन् सुमुहूर्ते विविधसंस्कृतशाखासु प्रशिक्षितेभ्यः १४३ विद्यार्थिभ्यः एम्.फिल्. विशिष्टाचार्यः, एम्.ए. विद्वदुत्तमा (आचार्यापराभिधाना), बि.ए. विद्वन्मध्यमा (शास्त्री इत्यपराभिधाना) पदव्यः प्रदीयन्ते । एतत् दिनं शुभतमम् इति भावये, एते विद्यार्थिनः स्वस्वशास्त्राध्ययने कृतभूरिपरिश्रमाः विद्वन्मध्यमापदवीभाजनाः, विद्वदुत्तमा पदवीभूषिताः, विशिष्टाचार्योपाधिविभूषिताः अत्र बहूत्सुकाः समायाताः । तेषां कृते अभिनन्दनानि ।

अवसरोऽयम् अस्माकं विश्वविद्यालयस्य सर्वतोमुखाभिवृद्धेः । न केवलं शासनिके अपि च शैक्षणिकतन्त्रज्ञानीये क्षेत्रे च प्रगतिपथे वर्यं स्मः । अग्रेगमनाय पूर्वावलोकनं दीपायितमेव इति किञ्चिदुत्पश्यामः पूर्वरङ्गम् । विदाङ्कुर्वन्तु तत्र भवन्तः, अयं विश्वविद्यालयः साम्प्रदायिक संस्कृतविद्यायाः तथा नव्यतरात्निकविषयाणां श्रीमान् शास्त्रानां योजनार्थं कटिबद्धः वर्तते तराम् । विश्वविद्यालयस्य छत्रछायायां संस्कृत शिक्षणनिर्देशनालयः प्रवर्तनोन्मुखः जेगीयते । यथाकालं पाठ्यचक्रमस्य आविष्करणं, पाठ्यपत्रिकानिर्माणे निर्भरः, कालोचितपरिष्काराश्च संस्कृतशिक्षण निर्देशनालयस्य कार्यकोर्त्यां प्रकृष्टतरं वर्तन्ते । उन्नतशिक्षणस्तरे भाषा - शास्त्र - वेदान्तनिकायत्रयम् अध्ययनाध्यापननिष्ठं विश्वविद्यालयस्य कीर्तिं नितराम् अभिवर्धयति । निकायत्रये विशिष्टाचार्य-विद्यावारिधिष्ठात्राणां कृते षण्मासपर्यन्तं प्रतिवर्षं शोधमार्गशिक्षणं

दीयते । वयमत्र साभिमानम् उद्घोषयामः शताधिकाः शोधच्छात्राः तथा सप्तविंशतिः विशिष्टाचार्यच्छात्राः च अस्माकं विश्वविद्यालये शोधनिरताः सन्तीति ।

सर्वकारेण शतप्रहलस्थलं (Acre) दत्तम्, यत्र बृहद्योजनानुगुण्येन कर्माणि प्रचलन्ति । विश्वविद्यालयस्तु संशोधनाध्ययनयोः समदृष्ट्या वरीवर्ति । विश्वविद्यालयाङ्गभूतस्य श्रीचामराजेन्द्रमहाविद्यालयस्य पुस्तकालयस्तु ज्ञानभवनम्, ३६९७३ पुस्तकपुटानि चित्रितानि (Scan) विद्युदिक्तानि च (Electronic Digitisation) तस्मिन् सर्वोपयोगार्थम् । राष्ट्रिय-मातृकानियोगस्य (National Manuscript Mission) सहकारेण प्राकृतनानि ताळपत्राणि संरक्षितानि । बहूनि पठ्यपुस्तकानि विद्युदिक्तानि सर्वेषामुपयोगार्थमवाहरणाय अन्तर्जालस्थाने स्थापितानि । इदमिदार्थी, ५०९ पुस्तकानि दानिभिः प्रदत्तानि, ६२ महार्घपुस्तकानि क्रीतानि च ।

अस्माकं विश्वविद्यालयस्य दृष्टिः संशोधनक्षेत्रे गुर्वीं वर्तते । अतः एव एतत्संवत्सरे शोधसंस्थानद्वयं प्रति अङ्गीकारो दत्तः । समग्रतया सम्प्रति द्वादशशोधसंस्थाः विश्वविद्यालयाधीनतया प्रवृत्त्यनुखाः वर्तन्तेतराम् । एतेन स्वशास्त्रीयं तथा अन्तःशास्त्रीयं चाध्ययनम् अभिवर्धताम् इति आशास्महे । अपि च प्रातःकालीन स्नातकोत्तरशिक्षणमपि प्रारब्धमिति हर्षस्पदः विषयः । एवमेव सर्टिफिकेट, डिप्लोमा, स्नातकोत्तर-डिप्लोमाशिक्षणं भाषास्तरे, हस्तलेखाध्ययनशास्त्रे, वेदान्तशास्त्रे च प्रवर्तते । शताधिकछात्राः सर्वस्मात् क्षेत्रात् समायाताः अत्र नैषिकं संस्कृताध्ययनं कुर्वन्ति ।

संस्कृतशास्त्रज्ञानं न केवलं राज्ये, अपि तु राष्ट्रे

अन्तराण्डियस्तरे च नितरां शोभतामिति प्रभूताः
राण्डिय-अन्तराण्डियविचारगोष्ठ्यः आयोजिताः।
पञ्चशताधिकाः विद्यार्थिनः विद्यामूर्धन्याः स्पर्धासु
भागम् अगृह्णन् यत्र अस्माकं छात्राणां प्रौढिमा
एषः येन विद्यार्थिनः विच्छेदं विना राण्डस्तरे
विजयवै जयन्त्यभिधां प्रशस्तिं प्राप्य
कर्नाटकसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य प्रतिष्ठां सुस्थिरां
चक्रः इति मोदामहे।

विभिन्नस्तरेषु संस्कृताभ्यासशिक्षणार्थम्
अनौपचारिकं संस्कृतशिक्षणं परिकल्पितम्। तेन
न केवलं साम्प्रदायिकविषयेषु अपि तु सङ्गीत-
नृत्य-खगोल-शिक्षण-शासनिक-आयुर्वेद-
योगादिविषयेष्वपि संस्कृतयोगदानस्य महत्वं
सुज्ञापितमस्ति।

ज्योतिशिक्षणं तावत् समग्रेऽस्मिन् राज्ये ४९
केन्द्रेषु निबद्धमस्ति। एतानि शोधकेन्द्राणि
विश्वविद्यालयस्य मान्यतां प्राप्य ज्योतिषस्य
अध्ययने अध्यापने च नितरां व्यापृतानि सन्ति।

विशेषेण इदमहमनुवदामि। अस्माकं
विश्वविद्यालयस्य घटक-संस्कृतमहाविद्यालयः,
श्रीचामराजेन्द्रसंस्कृतमहाविद्यालयः, बेङ्गलूरु
तथा श्रीमन्महाराजसंस्कृतमहाविद्यालयः, मैसूरु,
मेलुकोटे सर्वकारीय संस्कृत-विद्यालयः अपि च
अनुदानसहितमहाविद्यालयाः एकादश
सङ्ख्याकाः, अनुदानरहितमहाविद्यालयाः
एके नविंशतिसङ्ख्याकाः। एते षां
महाविद्यालयानां विद्वांसः प्राध्यापकाः
अधिकारिणश्च सर्वदा संस्कृतशिक्षणे कठिबद्धाः,
अत एव वेद-वेदान्त-साहित्य-व्याकरण-
न्याय-मीमांसा-धर्मशास्त्र-ज्योतिषादीनां

शास्त्राणां परिपोषकाः दरीदृश्यन्ते। डा. अभिजित्
जोषी दैवव्यपाश्रयचिकित्सायां विश्वविद्यालयस्य
डि.लिट्. पदब्यर्हः अभूत्। अस्मिन् वर्षे ६०७ छात्राः
स्नातकपदवीं, तथा ३१० छात्राः स्नातकोत्तरपदवीं
च स्वीकर्तुमर्हाः सन्ति। २६ छात्राः विशिष्टाचार्योपाधिं स्वीकुर्वन्ति। तथैव २६ छात्राः ये
ये स्वशास्त्रेषु सर्वोच्चाङ्कान् प्राप्तवन्तः तेऽपि
विशेषमान्यतापत्रं तथा सुवर्णपदकं च स्वीकर्तुमर्हाः।
सुवर्णपदकं तथा गौरवमूल्यश्च बहूनां मठाधीशानां
गौरवान्वितानां प्रोत्साहेन प्रदत्तं वर्तते। अष्ट-
आचार्यस्तरीयाणां, द्वादशशास्त्रिस्तरीयाणाश्च
छात्राणां इन्फोसिसफैण्डेशन्द्वारा विद्यार्थिवेतनं
दीयते।

विशेषतः इन्फोसिस्-संस्थायाः श्रीमती
सुधामूर्ति महाभागाभिः प्रोत्साहरूपे एव
विंशतिलक्षरूप्यकाणि विश्वविद्यालयस्य कृते
प्रदत्तानि। ये स्नातके स्नातकोत्तरे सर्वोच्चाङ्कान्
प्राप्तुवन्ति तेषां कृते बहुमानाय अस्य उपयोगः
क्रियते। अतः तस्यै संस्कृतविश्वविद्यालयस्य पक्षतः
विशेषतः हार्द कार्तज्ज्यं समर्पयामि।

अविज्ञातानां यद्वा अज्ञातप्रायाणां
कर्नाटकविपश्चितां परिचयार्थं लघुपुस्तकानां

प्रकाशनम् अपि विश्वविद्यालयोजनासु अन्यतमम् । विश्वविद्यालये बोधकाः तथा बोधकेतरकार्यकारिणः महासमर्थाः सर्वसन्नद्धाः । एतेषां समवायेन अस्मिन् वर्षे कृतिसाधनम् अधिकतरमायातम् । तेषां संक्षेपेण विवरणमत्र प्रदातुकामास्म्यहम् ।

२०१७-१८ वर्ष शैक्षणिक-सांस्कृतिककार्यैः विजूभितम् । बहवः विचारगोष्ठचः, कार्यशालाः, कार्यक्रमाः, उपन्यासाश्च आयोजिताः । तेषु एते स्मर्तव्याः । त्रिदिनात्मकशोधकार्यशाला, अवधूतपरम्परा गोष्ठी, आदिचुञ्चनगिरिमठस्य सहयोगेन नाथपरम्परागोष्ठी चायोजिताः । अन्तराष्ट्रिययोग दिनमप्याचरितम् । शास्त्रचूडामणि-विशिष्टोपन्यासः प्रो. हरिदासभट्टवर्णेण, प्रो. मल्लेपुरं वेङ्कटेशवर्णेण च कृतः । रघुवंशस्य सार्वजनीनता इति विषये प्रो. राजारामशुक्लः, महाभारतविषये डा. पाण्डुरङ्ग विठ्ठलः, स्वामिविवेकानन्दविषये श्री वृषाङ्कभट्टः, विज्ञानविषये एस.आर. कृष्णमूर्तिः, शाब्दबोधे प्रो. श्रीनिवास वरखेडी, विटगिंस्टेन् विषये श्रीनिकोलस्, सरस्वत्याः विषये प्रो. पद्माशेखर् - इत्यादिभिः कृताः उपन्यासाः स्मरणीयाः विशिष्टाश्च । १४० छात्राः उडुपिनगरे आयोजितासु स्पर्धासु भागं गृहीतवन्तः । स्नातकोत्तरछात्राणां मेलुकोटे शोधके न्द्रं प्रति पठनयात्रापि अविस्मरणीया वर्तते । राष्ट्रियसेवायोजनापि सर्वत्रानुष्ठिता ।

एवमेव विश्वविद्यालयाधीनायां मेलुकोटे नगरस्थायां संस्कृतसंशोधन - संसदि रामानुजसहस्रान्मुपलक्ष्य पश्चाशदधिकाः उपन्यासाः योजिताः, एवमेव बहूनि पुस्तकानि च प्रकाशयन्ते इति महान् प्रमोदोऽनुभूयते । अध्ययनाध्यापनेऽतिरिच्य ग्रन्थप्रकाशनकार्यमपि कर्नाटकसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य कर्तव्येष्वन्यतमम् । अस्मिन् वर्षे शास्त्रग्रन्थानां कन्नडानुवादः क्रियते । अपि च स्वातन्त्र्यपूर्वकालस्य कर्नाटकीयविदुषां परिचयार्थं कन्नड भाषायां कर्नाटक सारस्वतोपासकग्रन्थसरणिः अपि च शोधस्तरे अर्धवार्षिकशोध-पत्रिका, त्रैमासिकवार्तापत्रं, विद्युन्मानीयशोधपत्रिकापि अस्यां मालायां चकासते । आधुनिकग्रन्थकाराणां सम्मानार्थं प्रोत्साहार्थं ग्रन्थप्रशस्तिः प्रदीयते । बहवो युवानः विद्वांसः प्रशस्तिभाजनानि अभवन्निति साभिमानं प्रस्तौमि ।

तथापि अयमस्तु उपसंहारः । महोन्नतोऽयम् उत्सवः यत्र छात्राः स्नातकादिपदवीभिः अलङ्कृताः भवन्ति । एवमेव उत्तरत्रापि विद्याप्रगतिः भवतु इति आशास्महे । मार्गोऽपि दीप्तो भवतु । वेदमन्त्रेणैकेन उपसंहारमि - विद्यया अमृतमश्रुते ।

जयतु संस्कृतम्, जयतु भारतम् ।

धन्यवादाः ।

दीक्षान्तभाषणम्

★ प्रो. ऋत्यव्रतशास्त्रिवर्यः
पद्मभूषण-महामहोपाध्याय-ज्ञानपीठप्रशस्तिभाजः

छुरीस्थश्रीजगन्नाथसंस्कृतविश्वविद्यालयप्राक्तन
कुलपतयो द्वितीयसंस्कृतायोगप्राक्तनाध्यक्षाश्च

महामहिमशालिनः कर्णाटकराज्यपाला:
कर्णाटकसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य कुलाधिपतयश्च
श्रीवाजुभाई-वालामहोदयाः, कर्णाटकशासन-
उन्नतशिक्षामन्त्रिणः बसवराजरायरेहिवर्याः,
माननीया: कुलपतिमहोदया: श्रीमत्यः
पद्माशेखर-महाभागाः, मान्या: कुलसचिवाः,
आदरणीया: कार्यपरिषद्विद्यापरिषच्छिष्ट-

परिषत्सदस्याः, सङ्कायाध्यक्षाः, प्राध्यापकाः,
स्नातकाः, समुपस्थिता विद्वद्वौष्ठीगरिष्ठाः ज्येष्ठाः
प्रेष्ठाः कनिष्ठाश्च।

मकदिं मे भागधेयं यदहमद्य कर्णाटक
प्रदेशमागतस्तद्राजधान्यां बेंगलूरु इत्याख्यायां
स्थितेन संस्कृतविश्वविद्यालयेन निमन्त्रितः। प्रदेशोऽयं
नानाविद्यातपोमूर्त्तिनामाचार्याणां जन्मभूमिः
कर्मभूमिश्च। द्वैतमतप्रतिष्ठापकानां मध्वाचार्याणामयं
जन्मभूमिः। विशिष्टाद्वैतमतप्रवर्तकानां

रामानुजाचार्याणामयं तपोभूमिः। अद्वैतमत् प्रवर्तकानामाद्यशब्दकराचार्याणामयं शिक्षाभूमिः। गिरिणदीधारेव वैदुष्यधाराऽत्र निरन्तरं प्रवहति। न केवलं पुराकाल एवापि त्वद्यत्वेऽप्यत्र सन्ति कविसहदया ये स्वकीयाभिर्हृद्यतराभिः कृतितिभिः साहित्यं समेधयन्ति। न केवलं कवय एवैतत्प्रदेशयशो वर्धयामासुर्वर्धयन्ति च, अपितु, कवयित्रोऽपि। तासु विजयाङ्कायाः काव्यसौष्ठवमेवमभिष्टुतं सुधीभिः -

सरस्वतीव कार्णाटी विजयाङ्का जयत्यसौ।
या वैदर्भगिरां भूमिः कालिदासादनन्तरम्॥

स्वकीये काव्यप्रतिभाविलासे तथा तस्या: प्रत्ययो यथा सा ब्रह्माणं व्यासं वाल्मीकिमेव कविरूपेण स्वीकरोति प्रणामाङ्गलिं च तेभ्यः समर्पयते, अन्यांस्तु तृणाय मन्यते-

एकोऽभूत्रलिनात्तातश्च पुलिनाद् वल्मीकितश्चापरः ते सर्वे कवयो भवन्ति गुरवस्तेभ्यो नमस्कुर्महे

अर्वाश्चो यदि गद्यपद्यरचनैश्चेतश्चमत्कुर्वते तेषां मूर्धिं ददामि वामचरणं कर्णाटराजप्रिया॥

यत्सत्यं नानानिगमागमसततपरिशीलनोद्युक्तं विद्रून्मण्डलीमण्डनं नानाविधगद्यपद्यरचनानिरन्तरासक्तसरस्वतीतत्त्वभूतकविसहदयसम्भूषितं प्रदेशमिममागत्य य आनन्दातिरिको मयाऽनूभूयते न स वाचां गोचरः।

प्रथमं संस्कृतविषये काचन भ्रान्तिस्तामेव निराकर्तुमात्मानं प्रवर्तयामि परस्तादन्यत् किञ्चिद् वक्ष्ये।

अद्य बहवः संस्कृतं पुरातनी भाषा, न लोके सम्प्रति व्यवहारमापतति, किमनयाऽस्माकं सिद्ध्यति, किमर्थमेतां परिशीलयेमेति त्वरिता वक्तारो भवन्ति। न केवलमिदमेव, संस्कृतं न कदाऽपि लोकभाषाऽसीदित्यपि वदन्ति। संस्कृतशब्दमेवात्र च ते प्रमाणत्वेनोपन्यस्यन्ति। मसम्पूर्वभ्यां करोतौ भूषणे' (६.१.१३७) इत्यनेन सम्पूर्वककृञ्ज्यातोः सुडागमेन भूषणार्थं निष्पन्नः संस्कृतशब्दः। संस्कृता परिष्कृतेयं भाषा कस्यापि सुसंस्कृतस्य विशिष्टवर्गस्यैव न सामान्यजनस्येति ते प्रतिपादयन्ति। अत्र ब्रूमः-किमिदं विचारितं केनापि भाषार्थं कदा संस्कृतशब्दः प्रयोगमापतिः? नानाशताब्दीः केवलं भाषाशब्देनैवेयमभ्यज्ञायत। आचार्यपाणिनिना भाषाशब्देनैवेयं संज्ञापिता-भाषायां सदवसश्रुवः (३.२.१०८) मसख्यशिश्रीति भाषायाम्' (४.१.६२)। ततः पूर्वमाचार्यायास्केनापि मझेति भाषायां चान्वध्यायं चेति' (१.२.१०) भाषाशब्देनैवेयमभिहिता। भाष्यत इति भाषा। लोकभाषैव भाषा भवति। अद्यत्वेऽपि हिन्दीति लोकभाषार्थं वयं भाषेति शब्दं प्रयुञ्जमहे मभाषाटीका' इति। एतेन हिन्दीटीका इत्यभिप्रायः। भाषासंज्ञार्थं संस्कृतशब्दस्तु बहुकालानन्तरमेव प्रयोगमवातरदिति प्राचीनसंस्कृतवाङ्मयाध्ययनेन न दुष्करमुन्नेतुम्। संस्कृतभाषा न केनापि धर्मविशेषेण सम्प्रदायविशेषेण वा सम्पृक्ता। विभिन्नधर्मावलम्बिनो विभिन्नसम्प्रदायावलम्बिनोऽप्येनां पर्यशीलयन् परिशीलयन्ति च। तथाहि क्रिस्तुधर्मावलम्बिभिः क्रिस्तुभगवत्पादजीवनवृत्त-वर्णनपरा येशुचरितम्, येशुसौरभं क्रिस्तुभगवत्प्रियादयो ग्रन्थाः प्रणीताः। एतेषु क्रिस्तुभगवत्पादाद्युःपरिमाणानुसारेण षट्ट्रिंशत्सर्गात्मकं महाकाव्यं केन्द्रियसाहित्य-

अकादम्या पुरस्कृतं संस्कृतकाव्येष्वर्वाचीनेषु राजानति। सिखसम्प्रदायानुसारिभिरपि श्रीनानकचन्द्रोदय-गुरुचन्द्रोदयकौमुदी-नानक । दिगुरुस्तोत्र-खालसाशतक-श्रीमद्भुरनानकगीता-श्यङ्ककाव्य-सिखगुरुचरितामृत-भारतनरत्नप्रभृतयो नाना ग्रन्थाः संस्कृतेन रचिताः।

इस्लामधर्मावलम्बिभिरपि अब्दुलरहीम खाने खाना-दाराशिकोह-प्रभृतिभिः समुद्रसङ्गम-खेटकौतुक-रहीमकाव्येत्यादयो ग्रन्थाः संस्कृतेन रचितास्सांस्कृतं वाड्मयं समेधयन्ति। कतिपयदिनपूर्वमेव वृत्तपत्रेषु प्रकाशितं वृत्तं यदु उत्तराखण्डमदरसा बोर्ड इत्यनेन प्रदेशशासनं प्रार्थितं यन्मदरसा इत्येतेषु तदधीनेषु सप्ताधिकशतद्वयेषु मुस्लिमधार्मिकविद्यालयेषु संस्कृताध्यापनव्यवस्था क्रियेतेति। गुजरातराज्ये वडोदरानाम्नि स्थानेऽस्ति तादृश एको मुस्लिमविद्यालयो यत्र संस्कृतमध्याप्यते। तत्र संस्कृतपद्यानां वैदिकमन्त्राणां चोद्घोषः श्रोत्रशष्कुल्योर्वर्षत्यमृतरसनिष्यन्दम्। छात्रैश्छात्राभिश्च तत्राव्यभाषा वा पारस्यभाषा वोर्दुभाषा वा शिक्षितुं शक्यते। सत्यामपि महाविभाषायां तादृश्यां चत्वारिंशत्प्रतिशतं छात्राः संस्कृतमधीयते संस्कृतमस्मभ्यं रोचतेतमामिति मुक्तकण्ठं भाषमाणाः। वृत्तमिदं राजस्थान-पत्रिकाया एतद्वर्षीयजानुवरीमासत्रिंशे दिवसाङ्के प्रकाशितम्।

संस्कृतं सर्वेषामपि भाषाऽसीद् ब्राह्मणानामप्यन्यवर्णनामपि। सामान्या अप्यनया भाषया काव्यादि रचयामासुः प्रतिष्ठां च

महतीमापुः। तथाहि-

अहो प्रभावो वाग्देव्या यन्मातङ्गदिवाकरः।
श्रीहर्षस्याभवत्सभ्यः समो बाणमयूर्योः॥

अत्रेदमवधीयमानमिच्छामः। यथा पुरा विभिन्नदेशभाषाव्यवहारकाले संस्कृतभाषा सम्पर्कभाषा (लिङ्गक्ल्याङ्गवेज् इति यदुच्यत आङ्गल्याम्) कार्यमकरोत् तथा किमद्य सा न साधयितुं समर्था? कुतो न स्यादस्माकं तद्विशितादृशाः प्रयत्नः?

महावैयाकरणा भर्तृहरिपादा व्याकरणं स्मृतिरित्याचक्षते शब्द-साधुत्वविषया सैषा व्याकरणस्मृतिः (वाक्यपदीयम्)।

वाग्व्यवहारस्तु कदाचिदेतां स्मृतिमपि नाद्रियते स्वच्छन्दं च प्रवर्तते। तत्स्वाच्छन्द्यमनुमोमुदन्ति शिष्टाः। परम्पराप्राप्तस्य वाग्व्यवहारस्य शास्त्रतोऽप्यधिकं बलमितीत्थं निर्दिशन्ति भगवन्तो भाष्यकाराः-देवश्वेद् वृष्टो निष्पन्नाः शालयः। तत्र भवितव्यं सम्पत्स्यन्ते शालय इति। सिद्धमेतत्। कथम्। भविष्यत्प्रतिषेधात्। यद्गोको भविष्यद्वाचिनः

शब्दस्य प्रयोगं न मृष्टति। कथिदाह देवश्चेद् वृष्टः सम्पत्स्यन्ते शालय इति। स उच्यते नैवं वोचः। सम्पन्नाः शालय इत्येवं ब्रूहीति। एष एव वाग्व्यवहारः। अभिज्ञावचने लृट् इत्यनेन शास्त्रेणापि लोकव्यवहारसमाहारः सूचितः। अन्यथा कथम् अभिजानासि कृष्ण गोकुलेऽवात्स्म इत्यस्य स्थाने गोकुले वत्स्याम् इति स्यात् प्रयोगः।

शास्त्रे या इष्ट्यस्ता अपि वाग्व्यवहारस्य प्राबल्यमेवेङ्ग्यन्ति। केनापि वैयाकरणेन कुत्रापि गन्तव्यमासीत्। रथस्त्वासीत्परं तत्सारथिनैवावालोक्यत। तमाह्वातुं वैयाकरण आह कोऽस्य रथस्य प्रवेता। वैयाकरणदृष्ट्या प्रवेतेति प्रयोगः साधुरेवासीत्। अजेव्यघञपोः इत्यनेनार्थधातुके परेऽजेवी इत्यादेशविधानात्। वैयाकरणवचः श्रुत्वा सारथिरागत्योवाच आयुष्मन्, अहमस्य रथस्य प्राजिता। अतः परं यद् वृत्तं तद् भाष्यकारवचोभिरेवात्र प्रस्तूयते-वैयाकरण आह अपशब्द इति। सूत आह प्राप्तिज्ञो हि देवानांप्रियो न त्विष्टिज्ञः। इष्यत एतद्रूपमिति। वैयाकरण आह-अहो अनेन दुरुतेन बाध्यामह इति। सूत आह न खलु वेजः सूतः, सुवतेरेव सूतः। यदि

सुवते: कुत्सा प्रयोक्तव्या दुःसूतेनेति वक्तव्यम्। महाभाष्यकाले सूता वैयाकरणेभ्योऽप्यधिकं संस्कृतवाग्व्य वहारकुशला इति जितं संस्कृतेन।

यथाऽद्यत्वे पृथक्-पृथक् प्रादेशिक्यो भाषाः सन्ति, तथैव पुराकालेऽप्यासीत्। संस्कृतस्य

प्रचारः प्रसारश्च सर्वस्मिन् देश आस्ताम्। तत्र प्रमाणं नैषधीयचरिते श्रीहर्षस्य वचः। दमयन्तीस्वयंवरार्थं विभिन्नेभ्यः प्रदेशेभ्यः प्राप्ता राजानोऽन्योन्य भाषानवबोधवशात्परस्परेण संस्कृतेन व्यवजहुः-

अन्योन्यभाषाऽनवबोधभीते : संस्कृत्रिमाभिर्व्यवहारवत्सु।

दिभ्यः समेतेषु नृपेषु तेषु सौवर्गवर्गो न जनैरिचिह्नि ॥ (नैषधीयचरितम्)

दमयन्तीस्वयंवरकाले देवा अप्यासनुपस्थिता नलरूपं धृत्वा। अत्र मल्लिनाथस्य टिप्पणी-परस्परं (देश)भाषानवबोधभयात् संस्कृतमेव वदन्ति। संस्कृतस्य देवमनुष्यसाधारणत्वात् एते देवा एते मनुष्या इति तत्रत्यैः (कुण्डिनस्थैः) न ज्ञाताः। भाषासाम्यात् सौवर्गवर्गो=देवसमूहः जनैः (कुण्डिनस्थैः) नाचिह्नि=नातर्किः।

प्रत्येकं भाषाया भवति किञ्चन विशिष्टं स्वरूपम्। तथैव संस्कृतस्यापि। प्रथमं संस्कृतशब्दविषय एव चर्चा प्रवर्तयामः। भाषासहकारेण प्रयुज्यमानः संस्कृतशब्दोऽपि स्त्रियां प्रयोक्तुं शक्यत इति मतमाश्रिताः केचन संस्कृता भाषा इति प्रयुज्जते। तत्र साधु। भाषासञ्ज्ञावाची संस्कृतशब्दो नित्यनपुंसकलिङ्गः। लिङ्गविषये लोकव्यवहार एव प्रमाणम्। उक्तं हि- लिङ्गमशिष्यं लोकाश्रयत्वालिङ्गस्य। केचन शब्दा लिङ्गत्रयेऽपि प्रयोक्तुं शक्या यथा तटस्तटी तटमिति। केचन पुनर्लिङ्गद्वये स्त्रियां वा पुंसि वा। यथा नदः नदी। केचन पुंसि वा नपुंसके वा यथा हर्म्यशब्दः - हर्म्योऽस्त्री धनिनां वासः (अमरकोशे)। अर्धचार्दयः

शब्दाः। तथाऽऽह भगवान् पाणिनिः- अर्धचाः पुंसि च, अर्थात् पुंसि च नपुंसके च। केचन पुनर्लिङ्गविशेष एव प्रयोकुं शक्याः यथा वृक्षपादपवनकाननादयः शब्दाः (२.४.३१)। संस्कृतशब्दोऽपि तादृशः। नियतलिङ्गोऽयम्। भाषासंज्ञोऽयं यदि, तर्हि नित्यनपुंसकलिङ्ग एव। तथाऽऽहाचार्यदण्डी-संस्कृतं नाम दैवी वाक्-संस्कृतं वाक्। संस्कृतमिति नपुंसके, वागिति स्त्रियाम्। संज्ञातिरिक्ते विषये, यदि परिष्कारोऽर्थोऽभिप्रेतः, तर्हि संस्कृतशब्दस्य स्त्रियां प्रयोगेऽपि न दोषः। संस्कृता=परिष्कृता भाषा इति। यदि वाचं प्रदास्यामि द्विजातिरिव

संस्कृताम्- इति श्रीरामायणीये पद्ये गोविन्दराजपादैः संस्कृतामितिपदं सौष्ठवलक्षणसंस्कारयुक्ताम् इति व्याख्यातम्। रामापरनामधेयैर्नागेशभट्टपादैश्च त्रयाकरण संस्कारतीमित्येवंरूपेण विवृतम्।

संस्कृतवाग्व्यवहारे विशेषतोऽवधेयमस्माभिः। अद्यत्वेऽहं भवतां स्वागतं करोमि इति,

कालिदासीयपद्मिमनुसृत्य करोमि इत्यस्य स्थाने व्याहरामि इति वा, प्रयुञ्जते जनाः। परं ते नावदधति यत्तद्वाक्ये भवतामिति प्रयोगो न व्यवहारानुपाती। यदि कालिदासोऽनुसर्तव्यस्तहि सर्वात्मनाऽनुमित्यताम्। कालिदासेन व्यवहयोगे चतुर्थी प्रयुक्ता- स प्रत्यग्रैः कुटजकुसुमैः कल्पितार्घाय तस्मै प्रीतः प्रीतिप्रमुखवचनं स्वागतं व्याजहार। अतः अहं भवद्भ्यः स्वागतं व्याहरामीत्येव संस्कृत वाग्व्यवहारानुसारी प्रयोगः।

यदा संस्कृतं लोकभाषाऽसीत्तदानीन्तनमेतस्याः स्वरूपं प्राचीन-संस्कृतवाङ्मयतो द्रष्टुं शक्यम्। तदेवास्माभिर्यथाशक्ति परिपालनीयम्। शाकुन्तले लघु परित्रायतां भवानिति विदूषकोक्तिः। अत्र लघुशब्दप्रयोगो यथा हृद्यो न तथा शीघ्रत्वरितादिशब्दप्रयोगः। हिन्दी भाषायामुर्दूभाषायां च जुबान सांझी करना इति प्रयोगः। संस्कृते पुनः कथं स प्रादुःष्यादिति चिन्तायां - वाचं न मिश्रयति यद्यपि मद्वचोभिरितिवत् वाचो मिश्रणमिति प्रयोगो हारीति नापेक्ष्यते बहु वचः। शाकुन्तले प्रयोगः- माढव्य! कः कालस्त्वा मन्विष्यामि। अद्यत्वे जनाः कियान् कालो व्यतीतो मम त्वामन्विष्यत इति प्रयुञ्जीरन्। परन्तु कः काल इति प्राचीनप्रयोगो हृद्यतः। एतादृशाः प्रयोगाः प्राचीनवाङ्मये पदे पदे दृष्टिगोचरतां यान्ति। तेऽन्वेषमन्वेषं संस्कृतजैः स्वकीयेषु ग्रन्थेषु निबन्धेषु च परिग्रहीतव्या बालाश्च तथैव शिक्षणीयाः। न तत्र किञ्चित्काठिन्यम्। तेन सौष्ठवमेव किञ्चिदनितरसाधरणं समुन्मिषेत्।

काठिन्यशब्दो मया प्रयुक्तः। स तानभिप्रेत्यैव ये

संस्कृतं कठिनमिति प्रतियन्ति। काठिन्यस्य संस्कृतवाग्वयवहारेण शिष्टजनजुषे न परम्परावाहिणा न कोऽपि सम्बन्धः। ये नामेदम्प्रथमतया संस्कृतमधीयते तेषां कृते भिन्ना शिक्षणपद्धतिः आपनेया। अहं बहुशो वच्चि यद् येषु प्रदेशेषु संस्कृतशब्दाः प्रादेशिकिषु भाषासु व्यवहारमापतन्ति ते प्रथमाध्येतारः शिक्षणीयाः। यथा पानी (पानीयम् इति संस्कृते) औदीच्चैर्नैरुशब्दश्च (नीरम् इति संस्कृते) दाक्षिणात्यैः प्रयुज्यते। औदीच्याः प्रथमं पानीयशब्दं शिक्षणीयाः दाक्षिणात्याश्च नीरशब्दम्। एवं पयोर्थे दूधशब्दः (दुधमिति संस्कृते) औदीच्यैः खीरा (संस्कृते क्षीरम् इति) प्राच्यैः प्रयुज्यते। अत्र प्रथमम् औदीच्याः दुधशब्दं प्राच्याश्च क्षीरशब्दं शिक्षणीयाः। स्वमातृभाषासु प्रयुज्यमानाः तद्रूपेण वा किञ्चित्परिवर्तितरूपेण वा प्रयुज्यमानास्ते सुपरिचिता इति नवेषु संस्कृताध्ययने प्रवृत्तेषु न किमपि काठिन्यमावहेयुः। कालान्तरे अम्बु-वारि-सलिलादिशब्दाः पय इत्यादयः शब्दाश्च ते शिक्षणीयाः। एते न काठिन्यस्य स्यादंशतोऽपाकृतिः। अत्रेदमपि विवक्षामि-प्रायशः सर्वा अपि भारतीया भाषाः संस्कृतशब्दबहुलाः। तेन संस्कृतशिक्षणे किं नाम काठिन्यम्? यदि शर्मण्य-फ्रेँच इत्यादिभाषाः यासां नैकोऽपि शब्दोऽस्मद्ग्राषाङ्गभूतो यत्र च संस्कृतभाषावदेव नामधातु-रूपावलिः-विद्यार्थिनः शिक्षन्ते-न केवलं शिक्षन्तेऽपितु साग्रहं शिक्षन्ते - पाठवश्च तत्र किञ्चिदनितरसाधारणमासादयन्ति तर्हि कुतस्ते संस्कृतं कठिनमिति ब्रुवाणाः संस्कृतादुद्विजन्ते।

परकीयमात्मीयमिति ते गृह्णन्त्यात्मीयं च परकीयमिति विचित्रोऽयं बुद्धिविभ्रमः। अ द्य तत्तदुपाधिभिरलङ्घिक्रियन्ते छात्रास्तानहमभिनन्दामि, आशीराशिभिश्च वर्धयामि। नानावर्षाणि गुरुभ्योऽधीतानि भवद्धिः शास्त्राणि। अतः परतरमपि तानि शीलनीयानि। अधीतं कदाचिदपि न नाशनीयम्। अधीतस्य नाशनं पातकमिति गणयन्ति शास्त्रकाराः। ये युष्मासु पूर्ववर्षेषु लब्धाचार्योपाधिका विद्यावारिध्युपाध्यर्थमुद्यतास्तैः, यैः पुनः स उपाधिरद्य लभ्यते तैश्च, तादृशेषु विषयेषु गवेषणार्थमात्मा व्यापारयितव्यो येऽद्यावध्यविमृष्टाः स्युः गहनतया वा न विमृष्टाः स्युः। सन्ति परोलक्षाः संस्कृतपाण्डुलिपयः। तासु सन्ति सहस्रशो या न दृष्टाः, न वा परिशीलिताः, न वा समीक्षिताः। तासां संस्करण-सम्पादनयोरात्मा देयः। एते न तत्तद्ग्रन्थोद्भारोऽपि भवेज्ञानसंवर्धनमपि। ये ग्रन्था विमृष्टा अपि पूर्वैः पथिकृद्विस्तत्रापि सन्ति बहूनि स्थलानि यत्र भूयो विचारोऽपेक्षितः।

रघुवंशे द्वावृषी मन्त्रकृतावित्युक्तौ। दिलीपो वसिष्ठमाह-तव मन्त्रकृतो मन्त्रैर्दूरात्प्रशमितारिभिः। रघुवरतन्तु विषये कौत्सं पृच्छति - अप्यग्रणीर्मन्त्रकृतामृषीणां कुशाग्रबुद्धिः कुशली गुरुस्ते। क्रषयो हि मन्त्रद्रष्टारो न तु मन्त्रकर्तारः। तेषां मन्त्रकर्तृत्वे श्रुतेरपौरुषे यत्वं व्याहन्येत, परम्पराव्युच्छेदश्च स्यात्। एतेऽन्ये चैतादृशा विषया मनीषिभिः स्नातकैर्निपुणं परीक्ष्याः। वाल्मीकिरामायणे महर्षिविश्वामित्रः श्रीरामं स्वमाश्रमं नयन् बलां चातिबलां चेति द्वे विद्ये तं ग्राहयति। ते च विद्ये मन्त्रग्रामरूपे। यस्ते गृह्णाति न तस्य क्षुत्पिपासाबाधः। तथा हि-

मन्त्रग्रामं गृहण त्वं बलामतिबलां तु।
न श्रमो न ज्वरो वा ते न रूपस्य विपर्ययः॥

एतद्विद्याद्वये लब्धे न भवेत्सदृशस्तव।
बला चातिबला चैव सर्वज्ञानस्य मातरौ॥

क्षुत्पिपासे न ते राम भविष्येते नरोत्तम।
बलामतिबलां चैव पठतस्तात राघव॥

के नाम ते बला-अतिबला इति
गवेषणाविषयः। कोऽसौ मन्त्रग्रामो यो
विश्वामित्रेण रामः शिक्षितः। एतादृशेषु विषयेषु
यदि क्र मते ऽत्रभवतां बुद्धिस्तर्हि
नानाप्रत्नग्रन्थरत्नग्रन्थयो विभिन्नेरस्तेन च
महदुपकृतं स्यात् संस्कृतवाङ्मय
सम्यग थाँव बाँध स्य। याव ज्ञाव वं
भवद्विजीविकोपार्जने ज्ञानसशये चात्मा
व्यापारयितव्यः। उक्तश्च-क्षणशः कणशश्वैव

विद्यामर्थं च चिन्तयेत्। एवं सति विद्यया
भासमाना भवन्तः स्वस्य च विश्वविद्यालयस्यास्य
च गौरवं वर्धयेयुः।

यथा भारतीयैस्तथा वैदेशिकैरपि नानाविद्वद्विद्विः
संस्कृतवाङ्मयविषये कृतो भूयान् श्रमः। न केवलं
तैराङ्गलभाषयैव स्वकीया ग्रन्था निबन्धा वा
व्यरचिष्टतापि तु स्वमातृभाषाभिरपि। अधिकांशतस्तु
तैः स्वकीयाभिः शर्मण्य-फ्रेंच-डच-पोलिश-
हंगेरियन्-रशियन्-आदिभाषाभिरेव ते विरचिताः।
यत्तरुक्तं तदवबोधाय तत्तद्वाषाज्ञानमावश्यकम्।

अत्र कुलाधिपतिमहोदयैः कुलपतिमहोदयाभिश्च
विशेषतोऽवधानं दीयमानमिच्छामि। अत्र
विश्वविद्यालये विदेशभाषाशिक्षणविभागः
स्थापनीयः। तेन विश्वविद्यालयच्छात्रास्तास्ता भाषाः
शिक्षितुं प्रभवेयुः। स्वशास्त्रशीलनतोऽतिरिक्ते
काले अल्पकालिक्यः (पार्ट टाईम) कक्ष्या
आयोजनीयाः। तत्र न केवलं पाश्चात्यभाषाशिक्षणमेव
भवेदपि तु पूर्वदीशीय-भाषाशिक्षणमपि। कुत्रापि
थाई-लाओ-कम्बुज-मलयादिभाषाणामध्यापनं न
भवति। कुतो न तद् एतद्विश्वविद्यालय एव प्रारभ्येत।

तच्च भारतशासनस्य पूर्वदिग्विभागस्थ
देशैर्विशेषत आग्रेय-(दक्षिण-पूर्व)-
भूभागस्थदेशैः सम्बन्धः प्रगाढतरो
भवत्वित्याशया प्रवर्तितायाः मप्राचीं दिशं
पश्यत्' (लुक ईस्ट) इति नीतेरप्यनुकूलं
स्यात्। एतद्वाषाज्ञानेन विश्वविद्यालय-
स्नातकैस्तत्तद्वाषाज्ञानेनियुक्तिसम्भावनया
वृत्तिलाभावसरोऽपि प्राप्येत। किंश्च, अद्यत्वे
परस्सहस्रा यात्रिणो वाणिज्यव्यवसायदृष्ट्या
वा, पर्यटनदृष्ट्या वा, तीर्थाटनदृष्ट्या वा
भारतमुपयान्ति। तेष्वस्ति भूयसी
संख्या ११५ लातिरिक्त भाषाभाषिणाम्।
तत्तद्वैदेशिकजनसङ्गत्या वृत्तिलाभोऽपि भवति,

ज्ञानोपार्जनमपि। विदेशेषु सन्ति शतशो जना ये 'इण्टरप्रेटर' इति रूपेण परस्परसंवादकर्मणि रताः। वैदेशिका यथाकथश्चित्तदर्थमवबुध्यन्ते। यदि तन्मातृभाषयैवाभिधेयोऽर्थस्तेषु प्रतिपाद्येत, तर्हि तेषां सम्यक्तरोऽर्थाविबोधः स्यात्, सम्यक्तरं ज्ञानं चापि तत्तद्विषयाणाम्। तेन भारतविषये तेषां रुचिर्वर्धेत्। स्वदेशं प्रतिनिवृत्य च अन्यान् स्व दे श स्थानं ते सूचये युर्यत् तन्मातृभाषाव्यवहारेणापि भारते परिभ्रमणं सम्भवि, तत्त्कार्यसम्पादनं च। किञ्च, आग्रेयभूखण्डनानादेशवासिनो बहुसंख्याका जना बौद्धधर्मावलम्बिनो भगवता बुद्धेन पवित्रीकृतानामनेकस्थलानां तत्कृते तीर्थीभूतानां परिदर्शनाय तत्र पूजाचार्दिसम्पादनाय च भारतभुवमुपयान्ति। ते प्रायशो हिन्द्यादिभारतीयभाषानभिज्ञा आङ्ग्लभाषानभिज्ञाश्चापि। तेषां कृते महदिदं सौविध्यं स्याद्यदि भवादृशाः संस्कृतेऽधीतिनस्तद्वाषामात्मसात्कृत्य तयैव व्यवहरेयुः। आग्रेयभूखण्डदेशीया लाओ-कम्बुज-मलय-हिन्देशियादिभाषाः संस्कृत-शब्दबहुलाः संस्कृतज्ञेन विनैव बहुतरकमायासं शिक्षितुं शक्याः। इयं हि संस्कृतज्ञानां कृते विशिष्टा प्ररोचनाः। देशे षु ते षु भारतीयसंस्कृतिरनुस्यूता। अत एव बृहत्तरं भारतमिति तत्कृते प्रथते समाख्या। तद्वाषाज्ञाने सति तदेशवाङ्मयाभिलेख-मूर्तिकला-स्थापत्यकलाद्यनुसन्धानार्थमपि क्रमेन् भवन्तो येन ज्ञानोपार्जनसहकारेण वृत्तिलाभोऽपि भवेत्। अद्यत्वे संस्कृतविद्याऽर्थकरी कथं भवत्विति प्रश्ने ज्योतिषकर्मकाण्डादीन्येव तदर्थं निर्दिशन्ति संस्कृतज्ञाः। ततोऽतिरिक्तमपि किमप्यस्तीति ते न

विचारयन्ति। अत एव ममोपरितन उपन्यासः। दीर्घं पश्यत मा हस्वमिति दृष्ट्याऽत्र प्रवृत्तिमन्तः सन्तु भवन्तो वृत्तिक्षितिजे ज्ञानक्षितिजे च नूतननूतनतारकोदयं तत्प्रकाशं चानुभवन्तु।

वैदेशिकैर्विद्विद्धिः संस्कृतवाङ्मयव्याख्यानस्त्रुपा नानाग्रन्था विरचिता इति पूर्वमवोचम्। भूयांस्तेषु स्वमातृभाषाभिरेव। ताश्च भाषा अस्माकमसंस्तुता इति ते ग्रन्था अस्मदध्ययनविषयतां नापद्यन्ते। यदि ते ऽनूदिताः स्युः संस्कृतभाषया वा प्रादेशिकभाषाभिर्वा, तर्हि वयं तान् अध्येतुं पारयेम, तद्विषयवस्तु चावगान्तुमिति नापेक्ष्यते बहु वचः। तत्तद्वाषाज्ञानवन्तः संस्कृतज्ञानवन्तः संस्कृतेनानुवदितुं शक्नुयुः। एवं वृत्त्यर्थमपरं द्वारं तेषां कृते समुद्धारितं भवेत्। **विदेशिभाषानिबद्धाः** प्रमुखा ग्रन्थाः प्रथमं संस्कृतेन प्रादेशिकभाषाभिर्वा वाऽन्यास्तदनु चाङ्गल्या।

अनुवादचर्चाप्रसङ्गं इदमपि निवेदयितुमिच्छामि यद् बहुजनसुखाय बहुजनहिताय च संस्कृतग्रन्थानामपि लोकभाषया वाऽङ्ग्लभाषया वाऽनुवादोऽपेक्षितः। इदं ज्ञायमानं विस्मयं जनयेन्नाम यल्लोकप्रसिद्धानां बहुतरकाव्यानां सम्पूर्णानां हिन्द्यनुवादो वा प्रादेशिकभाषानुवादो वाऽङ्ग्लानुवादो वा न केनापि कृतः। कतिपयतत्सर्गाणां तदंशानां वा तत्तद्विश्वविद्यालयेषु पाठ्यत्वेन निर्धारितानां स कृतो विद्वद्विद्धिन् तु सम्पूर्णमहाकाव्यानाम्। यद्येतादृशां ग्रन्थानामीदृशी स्थितिस्तर्हि का वा सा स्यादन्येषां परशशतानाम्। एतदनुवादार्थमनुवादका अपेक्ष्यन्ते। अहं तु मन्ये विश्वविद्यालयेष्वनुवादप्रकोष्ठाः (ट्रांस्लेशन सेल्स)

स्थापनीया:, यत्रेदं कार्यं विधिवत्सम्पाद्येत्।
तत्र विश्वविद्यालयोऽयमग्रगो भवतु।

भाषान्तरापादनं कामपि शिक्षामपेक्षते।
तदर्थं विश्वविद्यालयेऽल्पकालिकः (पार्ट
टाइम) अनुवादपाठ्यक्रमः (ट्रांसलेशन
कोर्स) प्रारब्धव्यः। एतद्विषये कुलाधिपतिभिः
कुलपतिभिश्चावधानं दीयमानमिच्छामि।
एतत्सहकारेणैव यदि कम्प्यूटरमाध्यमेन
पुस्तकसंरचनादिविषयकं (बुक फारमेटिंग)
मुद्रणसंविधानकं (प्रिण्टिंग टेक्नोलॉजी)
प्रौफदिसंशोधनविषयकं प्रशिक्षणादि प्रारभ्येत,
तर्हि नूत्ना कार्यदिशः संस्कृतच्छात्रैर्दृष्टाः
स्युर्लब्धाः स्युश्च नूत्ना वृत्त्यवसराः। संस्कृतज्ञानां

जीविकोपार्जनचिन्ताविरहितास्ते सर्वात्मना
संस्कृताराधनायात्मानं व्यापारयितुं शक्नुयः। सन्ति
भूयांस्तदवसराः, केवलं तद्वृष्टिरपेक्ष्यते।
सुवर्णपुष्पेयं पृथिवी। तानि सुवर्णपुष्पाणि त्रिविधाः

पुरुषाश्चिन्वन्ति-शूरश्च कृतविद्यश्च यश्च
जानति सेवितुम्। कृतविद्या भवन्तः।
उत्साहरूपं शौर्यम् आत्मन्यापादनीयम्। न
मनागप्यात्माऽवसादाय देयः। उपाजेकृत्य
प्रवर्तितव्यं ते षु ते षु कर्मसु।
उद्दरेदात्मनाऽत्मानं नात्मानमवसादयेदिति
भगवद्वचः। तदेव सदा मनसि करणीयम्।

आचार्यैराचारं ग्राहिता भवन्त आदर्शभूता
लोकस्य स्वजीवनं यापयन्तु। ॥ शुभाः सन्तु
भवतां पन्थानः ॥

कृते नाध्यापकवृत्त्यवसर एव केवलोऽस्तु,
अनेकेऽन्येऽपि तदवसरास्तेषां सुलभाः स्युर्येन

ಶ್ರೀ ವೀರಾಂಜನೇಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೂ ದತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆ, ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬಂಗಾರಮಕ್ಕೆ,
ಹೊನ್ನಾವರ ತಾ॥ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಕರ
ಮನಷ್ಟೇತನ ಶಿಳಿರ

❖ ವಿದ್ವಾನ್ ರಾಜಶೇಖರ್ ಕೆ.ಕೆ.
ಯೋಜನಾ ಸಹಾಯಕರು

❖ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಸಮಾರಂಭ

ಕನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು. ಶ್ರೀ ವೀರಾಂಜನೇಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೂ ದತ್ತಸಂಸ್ಥೆ, ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬಂಗಾರಮಕ್ಕೆ, ಗೇರುಸೊಪ್ಪಾ, ಹೊನ್ನಾವರ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾರತೀ-ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕ. ಇವರ ಸಹಂತೋಗದೊಂದಿಗೆ

ಅನುದಾನಿತ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳ ಎಸ್.ಸಿ/ಎಸ್.ಪಿ/ಪ್ರವರ್ಗ-1ರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಾಗಿ ಮನಷ್ಟೇತನ ಶಿಬಿರವನ್ನು ದಿನಾಂಕ: 13.07.2017ರಂದು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬಂಗಾರಮಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಅರಂಭಗೊಂಡ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮನಷ್ಟೇತನ ಶಿಬಿರದ

ಉದ್ದೂಟನಾ ಸಮಾರಂಭದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದ ಕನಾಂಟಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುಲಪತಿ ಡಾ. ಪದ್ಮಾಶ್ರೀ ಬಿ.ಆರ್.ವರು ಮಾತನಾಡಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮನರುಜ್ಞವನಗೊಳಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ತಲುಪಿಸುವಂತಹ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು-ಸಾಮಾನ್ಯರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ದಿವ್ಯಸಾನಿಧ್ಯವಹಿಸಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಮಾರುತಿ ಗುರುಜಿ ಮಾತನಾಡಿ ರಾಜ್ಯದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಬಂದ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮನಶ್ಚೇತನ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯ ಪದೆದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಅಣಿಯಾದರೆ ಈ ದೇಶದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಭೂಷಣವಿಟ್ಟಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದರು.

ಕನಾಂಟಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಉಪಕುಲಸಚಿವರಾದ ವಿದ್ವಾನ್ ಪ್ರಕಾಶ್ ಆರ್. ಪಾಗೋಜಿಯಂತಹರು ಮಾತನಾಡಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಮನಶ್ಚೇತನ ಶಿಬಿರ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದಾಗಿದೆ. ವೇತನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಶಿಕ್ಷಕರು ಜಿಂತಮಾಡದೇ ಸವಂಪರ್ವಣ ಭಾವದಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆ ಅದು ದೇಶದ ಏಕೈಕೆಗಾಗಿ ನೀಡುವ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದರು.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಂಬನದ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಡಾ. ವಿ. ಗಿರೀಶಾಚಂದ್ರರವರು ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಾಗಿ ಜ್ಞಾನವರ್ಧನ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಮನಶ್ಚೇತನ ಶಿಬಿರವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ದೂರದ ಬಂಗಾರಮಕ್ಕೆ ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿರೂ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞಂರುನ್ನು ಅರಿತು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅರಿತು ಜನ ಜಾಗೃತಿಯ ಗಂಟೆ ಭಾರಿಸಬೇಕು ಎಂದರು.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾರತೀ ಪ್ರಾಂತಾಧ್ಯಕ್ಷ ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಚೀಯ ವಿ.ಜಿ. ಹೆಗಡೆ ಗುಡ್ಡ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು, ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಮ್ಮದಾಗಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರ್ಯೋನ್‌ನ್ನಿಲ್ಲಿರಾಗೋಣ ಎಂದರು. ಜಿತ್ತುದುಗ್ರ ವಲಯದ ವಿಷಯ ಪರಿವೀಕ್ಷಕ ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಬಿ. ಗಂಗಾಧರಯ್ಯರವರು ವಂದಿಸಿದರು. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ 81 ಶಿಕ್ಷಕರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಸಮಾರ್ಥನೆ

ಕನಾಂಟಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ, ಜಾಮರಾಜ ಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು. ಶ್ರೀ ವೀರಾಂಜನೇಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೂ ದತ್ತಸಂಸ್ಥೆ, ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬಂಗಾರಮಕ್ಕೆ, ಗೇರುಸೊಪ್ಪು, ಹೊನ್ನಾವರ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾರತೀ-ಉತ್ತರ ಕನಾಂಟಿಕ. ಇವರ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಾಗಿ ಮನಶ್ಚೇತನ ಶಿಬಿರವನ್ನು 10 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬಂಗಾರಮಕ್ಕಿಯ ಶ್ರೀ ಮಾರುತಿ ಗುರುಜಿಯವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಬಹು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ನಡೆಸಲಾಯಿತು.

ಈ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಕ್ತಾರರಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾರತಿಯ ಉತ್ತರ ಪ್ರಾಂತ ಸಂಘಟನಾ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರು ಮಾತನಾಡಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಬಂದು ಸಿಂಹಭಾಷೆ. ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವುಳ್ಳ ಈ ಭಾಷೆ ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ತಾಯಿಬೇರಿನಂತಿದೆ. ನಾವು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಉಳಿಯತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾರತಿಯ ಪ್ರಾಂತಾಧ್ಯಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಶಿಬಿರದ ಸಂಯೋಜಕ ವಿ.ಜಿ. ಹೆಗಡೆ ಮಾತನಾಡಿ ‘ಸಂಸ್ಕೃತ ಓದಿದವರನ್ನು ಯಾವತ್ತೂ ಕೈಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಪಾಶಾತ್ಯರು ಅಿಹಚ್ಚಿ ಮಚ್ಚಿದ ಭಾಷೆ ನಮ್ಮದು. ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯ ಕುರಿತು ಎಂದೂ ಕೇಳಿರಿಮೆ ಹೊಂದುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸಮಾರಂಭದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಮಾರುತಿ

ಗುರೂಜಿಯವರು ಮಾತನಾಡಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾರ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ತುಂಬುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಾಡಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸಂಸ್ಥಾರ ತಲುಪಿಸಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅಂತಹ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಸಮಾಜ ಗೌರವಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರು. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅತಿಥಿ ಕ್ರಿಪ್ತಮೂರ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾರ ಮಾತನಾಡಿ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಬಳಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ನೀವು ಮೀಸಲಾತಿಯಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮಿಂದ ಕಲಿತವರು ನಿಮ್ಮ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ವರೆಯುವಂತೆ ನೀವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಸಿ ಮಾದರಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂದರು.

ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ ವಹಿಸಿದ್ದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ನಿರ್ದೇಶಕ ಡಾ. ವಿ.

ಗಿರೀಶಂದ್ರ ಮಾತನಾಡಿ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಎಲ್ಲ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೀವನದ ಧೈಯೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ನೀಡುವ ಕೆಲಸ ಶಿಕ್ಷಕರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಯೋಜನಾ ಸಹಾಯಕರಾದ ವಿದ್ವಾನ್ ಕೆ. ಕೆ. ರಾಜಶೇಖರರವರು ಸಾಫ್ತಿಸಿದರು. ಶಿಕ್ಷಕ ಮಹಾಂತೇಶರವರು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಧಾರವಾಡ ವಲಯದ ವಿಷಯ ಪರಿವೀಕ್ಷಕರಾದ ಗಣಪತಿ ಗಾಂವ್ಯರಾರವರು ವಂದಿಸಿದರು. ಈ ಮನಶ್ವೇತನ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಗೀತೆ, ನೃತ್ಯ, ಪಾಠ, ಪರಣ, ಎಲ್ಲವೂ ಸಂಸ್ಕೃತಮಯವಾಗಿ ಬಂಗಾರಮಕ್ಕಿರು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಕರು ಭಾಗವಹಿಸಿ

ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವ ನಮಾರಂಭ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ಸಂಸ್ಕೃತ ಜ್ಯೋತಿಷ್ ಪಾಠಶಾಲೆ
ಪರದಿ: ವಿದ್ವಾನ್ ಎಂ. ಶಿವಮೂರಿ
ಶಾಶಿಧಿಕಾರಿಗಳು

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ಸಂಸ್ಕೃತ ಜ್ಯೋತಿಷ್ ಪಾಠಶಾಲೆಯು 1967 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ 50 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಮೂರ್ಚಿಸಿ ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾದ ಸಂಗತಿ. ಮೈಕೋರು ಮಹಾರಾಜರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವ ಶ್ರೀ ಮನ್ಮಹಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ವಿದ್ವಾನ್. ಕೆ. ವಾಸುದೇವ ಸೋಮಯಾಜಿಗಳವರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ನಿರ್ವತ್ತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಿದ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಮೌರ್ಯಾಹವವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ವಿಶೇಷ. ಸೋಮಯಾಜಿಗಳವರು ದೃಷ್ಟಿನಿರ್ದಾದ ನಂತರ ಇವರ ಮಕ್ಕಳು ಈ ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ಮುನ್ನಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನಂಜ್ಞಾತ ಸ್ವರ್ದೇಶಗಳು

ಮೃಸೂರು ವಲಯ ಮಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿವಿಧ ಸ್ವರ್ದೇಶಗಳ 2017/18 ರ ದಿನಾಂಕ: 05/12/2017 ರಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣ, ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ವಡಿಯಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಮಾ, ಉತ್ತರ ಬಡಾವಣೆ, ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ವಲಯ ಮಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸ್ವರ್ದೇಶಗಳಾದ.

ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ‘ಮಣಿಕೋಟಿ’ 20 ಶ್ಲೋಕಗಳು ಕಂಠಾರ ಕ್ಷಾಪದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಮಾ ಪ್ರಬಂಧ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನದೀ ಸಂರಕ್ಷಣಾಮಾ ಭಾಷಣ ಸ್ವರ್ದೇಶಗಳು ನಡೆದವು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ, ಒಕ್ಕಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು 50 ಕ್ಷೀಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದು, ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತಮಾ ಸಂಸ್ಕೃತ (ರ) ರವರು ನೇರವೇರಿಸಿದ್ದು ಮತ್ತೆ ಮೃಸೂರು ವಲಯ ಸಂಯೋಜಕರಾದ ವಿದ್ಯಾನ್.ಎನ್.ಇಂದ್ರೇಶಪ್ಪ ರವರು ಭಾಷ ಪರಿವೀಕ್ಷಕರಾದ ವಿದ್ಯಾನ್.ಎನ್. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿವೀಕ್ಷಕರಾದ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ ದ್ವಿತೀಯ ಸಾಫಾನ್: ಮಯೂರಿ

ಎಂ.ಜಿ. ರಾಮಕುಂಜೇಶರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ (ತಾ). ತೃತೀಯ ಸಾಫಾನ್: ಸುಪ್ರಿಯ ಬಿ.ಎಲ್. ಸಂಸ್ಕೃತ ವೇದ ಮತ್ತು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಪ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಬೀರೂರು ಕಡೂರು (ತಾ)

ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಬಂಧ ಸ್ವರ್ದೇಶ ವಿಜೇತರು: ಪ್ರಥಮ ಸಾಫಾನ್: ಹೊನ್ನಾರತಿಗೌರಿ.ಎಸ್. ಭಾರದ್ವಜ್ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಉತ್ತರ ಬಡಾವಣೆ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ. ದ್ವಿತೀಯ ಸಾಫಾನ್: ಸುನಿಧಿ ಎಸ್. ನಾಗಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಅಲಂಗಾರು ಮೂಡುಬಿದ್ದೆ – 574227. ತೃತೀಯ ಸಾಫಾನ್: ಸುದರ್ಶನ್ ಎಂ. ರಾವುಕುಂಜೇಶರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ (ತಾ)

ನಾಷಿತ್ಯ ಭಾಷಣ ಸ್ವರ್ದೇಶ ವಿಜೇತರು: ಪ್ರಥಮ ಸಾಫಾನ್: ಅನನ್ಯ ಮಹಾಲಿಂಗೇಶರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಬಹುಭಾಷಾ ಮರ, ಉಮುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಮೇಲ್ಮೊಂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕಂಠಾರ ಸ್ವರ್ದೇಶ ವಿಜೇತರು: ಪ್ರಥಮ ಸಾಫಾನ್: ಧನ್ಯಶ್ರೀ ಹಚ್ಚಾ.ಜಿ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಉತ್ತರ ಬಡಾವಣೆ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ. ದ್ವಿತೀಯ ಸಾಫಾನ್: ಮಯೂರಿ

ಈ ಕಾಂಪು ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತಿರಿಗೆ ಸನ್ನಾನಿಸಲಾಯಿತು ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಸನ್ನಾನಿಸಿ, ವಲಂಗು ಸಂಯೋಜಕರು ಹಾಗೂ ವಿಷಯ ಪರಿವೀಕ್ಷಕರನ್ನು ಸನ್ನಾನಿಸಲಾಯಿತು.

ಶುಭೋದಯ ನಮೂಹ ವಿದ್ಯೆ ನಂಸ್ತೇ (ಇ), ಗುಜ್ಜ ತಾ, ನಂನ್ಯತ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಸೋಮೇಶ್ವರನ್ನಾಬಿ ವಿದ್ಯಾನಂಸ್ತೇ (ಇ), ಮುದಿಗೆರ ಪಾಠಾಲೆಗಳ ನಂನ್ಯತೋಽವ

❖ ପରଦି: ବିଦ୍ୟାନ୍ତ ଅନଂତଭଣ୍ଡ, ମୁଖ୍ୟ ଶିକ୍ଷକରୁ

ಇವುಗಳ ಸಂಯುಕ್ತಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ:
01.09.2017ನೇ ಶುಭ ಶುಕ್ರವಾರದಂದು ಮೂವಾರ್ಹ
11 ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಶುಭೋದಯ ಆಡಳಿತ
ಮಂಡಳಿಯ ಸಭಾಭವನ ಎಂ.ಜಿ. ರಸ್ತೆ, ಗುಬ್ಬಿ
ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಇಲ್ಲಿ 2017-18ನೇ ಸಾಲಿನ ಗುಬ್ಬಿ
ಶಾಲ್ಯಾಕು ವುಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಕೃತೋತ್ಸವವನ್ನು
ನಡೆಸಲಾಯಿತು.

କାଳୁତୀର, ମୁକ୍ତଳ୍ଲି ଶିଶୁ ଗୋଚରିମୁକ୍ତିଦେ. ସଂସ୍କତ ଅଧ୍ୟୟନ ମାଦୁପଦର ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କତିଯନ୍ତ୍ର ତିଳୀଯୁଵୁଦର ମୂଲକ ଆଜରିମୁକ୍ତାରେ. ଉତ୍ତମ ପ୍ରଜେଗଳାଗି ସଂସ୍କାରପଦତାଗି ରାମଗୋଲ୍ଲବେକାଦର ସୁଭାଷିତଗଳେଠିବ ଡଳୀଯ ମାତୁଗଳନ୍ତ୍ର କଲିଯବେକୁ. ଅନ୍ତହ ଅପକାରପ୍ରତି ସଂସ୍କତ ଭାଷେ ମୁତ୍ତୁ ଶାହିତ୍ୟଦଲ୍ଲି ସମ୍ବ୍ରଦ୍ଧ ବାଗି ଶିଗୁତ୍ତଦେ. ସଂଦର୍ଭ ମାତ୍ର ସଦାପାତ୍ରଗଳପନ୍ଥ ସଦ୍ଧାରଣକେ, ମାତିକୋଠି ଜୀବନ ରାଜିଶିକେଇଜ୍ଞାପୁଦୁ ନିମ୍ନ କୃଯଲ୍ଲିଦେ ଏଠିମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କ ବାହାରରଣେ ମୂଲକ ସରଳବାଗି ବିପରିଶିଦରୁ. କାଠାର୍ଫ କ୍ରମକ୍ଷେ ଉପନ୍ୟାସକରାଗି ଆଗମିଶିଦ ଗଂଗାଧରନାରଦର ମୁକ୍ତାଗି ସରଳ ସୁଭାଷିତଗଳନ୍ତ୍ର ବିପରିମୁଖୁଦର ମୁଲକ ସାହିତ୍ୟ ପାଠ୍ୟପନ୍ଥ ତିଳୀଶିଦରୁ. ଭରତ ବିଂଦଦ ପ୍ରତିଷ୍ଠେଗଳଲ୍ଲି ସଂସ୍କତ ଶାହିତ୍ୟ ମୁତ୍ତୁ ସଂସ୍କତିଗଳି ପାଶ୍ଚାତ୍ୟରୁ ମେଚ୍ଛିପାଠି ଜୀବ ଏଠିମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କ ମୁତ୍ତୁ ମୁକ୍ତାଗି କଳିବୁ ସୁଭାଷିତଦ ତାତ୍ପର୍ୟପନ୍ଥ ହେଲି ମୁକ୍ତାଲିନ୍ଦ ସୁଭାଷିତପନ୍ଥ ତିଳୀଦମୁକୋଠିଦରୁ.

ప్రతిభా మరణ్యాద: ప్రతిభా మరణ్యాదవన్న శ్రీమతి సి.ఎసో. ప్రేమరవరు వాయానేజింగ్ ట్రస్టు తుమకూరు, తాలుల్లికిన ఎల్లా సంస్కత పాతలాలేయల్లి అతి హచ్చు అంక పడేదవరిగే సి.ఎసో శివరుద్ధయ్య చూరిటబల్ల ట్రస్ట్ (రి), తుమకూరు ఇవర వఱియింద ప్రతి వషట్ వూ మళ్ళీగే ప్రతిభా మరణ్యాదవన్న పేర్కొన్న మావస్కమాగి నడిసికొడుత్తిద్దారే. ముఖ్య అతిథిగాగి ఆగమిసిద్ద సన్మాన్య శ్రీ నందిశ్శ రవరు కాయ్యిద్దితిగాలు, శీసిద్దరామేశ్వర ఏద్దాసంసే(రి),

ಹೊದಲೂರು ಇವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೌಲ್ಯಾದವನನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೌಲ್ಯಾದವನನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ವರ್ತಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 250ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳು ಅನುದಾನ ಸಹಿತವಾಗಿದ್ದು ಸುಮಾರು 300ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳು ಅನುದಾನ ರಹಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಪ್ರಯುಕ್ತ ಅನುದಾನ ರಹಿತ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಅನುದಾನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಲು ಅನುದಾನ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ 9ನೇ ಪುಟ ಚಾಪ್ತರ್ 1 ಪರಿಷ್ಕೇಧ 29ರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವಂತೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ 2ವರ್ಷದ ನಂತರ 3ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅನುದಾನವನ್ನು ನೀಡಬಹುದು ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಯುಕ್ತ ಶ್ರೀಯತ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು.

ಮುಖ್ಯ ಅಂತಿಧಿಗಳಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿದ ಸನ್ಯಾಸ್ಯ ಶ್ರೀರಂಗರಾಜುರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಪ(ರಿ), ತುಮಕೂರು ಇವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತಿಯ ಸಮಗ್ರ ಜ್ಞಾನರಾಶಿ ಅಡಗಿದ್ದ ಅಧ್ಯಯನದ ಮೂಲಕ ಮಾನವೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅರಿತು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ರೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಮನುಷ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರಯುತ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ, ಅಧ್ಯರಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ದೇಶದಲ್ಲಿಡೆ ಸಂಸ್ಕಾರ ಸಹಿತ ಮಾನವರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಮುಖೋದಯ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಯತ ಟಿ.ಎಲ್.ರಾಜಶೇಖರವರು ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸಿ ಸಮಾರಂಭದ ಯಶಸ್ವಿಗೆ ಕಾರಣರಾದರು. ಇವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿತು ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿ ಹತ್ತೆವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೇರ್ಮೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನುಡಿದರು. ಸರ್ಕಾರ ಮೌಲ್ಯಾದ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ನೆರವು ನೀಡಿ ಭಾಷಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು.

ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಾಜರಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಪ್ರದರ್ಶಿತಗೊಂಡವು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಗೀತಗಳು, ಪಿರಮಿಡ್ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಮಣ್ಣಕೊಟಿ ಗೋವಿನ ಗೀತ, ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಗಾಯನ ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಶ್ರೀಮಣ್ಣಮೃ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ಶ್ರೀ ನಂಜಪ್ಪದೇವರು ಸಾಗಿಸಿದರು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವಂದನಾಪಣೆಯನ್ನು ಜಿದಾಂಬರಾಶುಮದ ಸಂಸ್ಕೃತ ವೇದ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ಶ್ರೀ ಅನಂತಭಟರು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ನಿವೃತ್ತ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ಶ್ರೀ ನಂ.ಪಾಲನೇತ್ರರವರು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ಸಭೆಯು ಐಕ್ಯಮಂತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಮುಕಾಯಗೊಂಡು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಭೋಜನದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ
7ನೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಪೂರ್ವ ದಿಲಕ್ಷಣೆ ಸಮಾರೋಹ 2016-17
ಉದ್ಘಾಟನೆ

★ ವಿದ್ಯಾನ್ ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಎಂ.ಎನ್
ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹಾಯಕರು

ಕನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ
ಅಧಿನಿರ್ದಲೀ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ
ಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ
ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ
ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ

ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಪ್ರೊ. ವಿ.
ಗಿರೀಶಚಂದ್ರ. ಇವರು ನಿಯೋಜನೆಗೊಂಡ ನಂತರ
ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ
ತಲುಪಿಸುವ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಅನುದಾನಿತ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳ
ಶಿಕ್ಷಕರು, ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯವರ ಜೊತೆಗೆ

ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದು, ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಪ್ರಗತಿ ಪರಿಶೀಲನೆ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಆಯೋಜನೆ ಇತ್ತಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡುತ್ತಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾರ್ಯಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕನಾಫಿಕದ ಎಲ್ಲ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತೋಶವ, ಪ್ರಸ್ತುತ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರ, ಸ್ವಧ್ರಗಳ ಆಯೋಜನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಸುಮಾರು ಆರು ಘಟ್ಟಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಭೆ ಗುರುತಿಸಿ ವಲಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಸ್ಥಾರ್ಥ, ಸುಭಾಷಿತ ಕಂಠಪಾಠ, ಸ್ತೋತ್ರ ಕಂಠಪಾಠ, ಭಗವದ್ಗೀತಾ ಕಂಠಪಾಠ, ಚರ್ಚಾಸ್ಥಾರ್ಥ, ಆಶುಭಾಷಣ ಸ್ಥಾರ್ಥ ರಾಜ್ಯದ ಅನುದಾನಿತ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಪರಿಶ್ರೇಷ್ಟಜಾತಿ- ಪರಿಶ್ರೇಷ್ಟಪಂಗಡ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣ ಶಿಬಿರ, ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ನಾಟಕ ಸ್ಥಾರ್ಥ, ವಲಯಮಟ್ಟದ ಸ್ಥಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಸ್ಥಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನ ಹೊಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವು 2010-11ನೇ ಸಾಲೀನಿಂದ ಆರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದಲೂ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದವರಿಗೆ ಸನಾತ್ನಿಸಿ ಗೌರವಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸುಮಾರು ಆರು ಸ್ಕೂಲ್‌ಕೆ ಪೂರ್ವದೇಶ್ವಾಂತ ಕಾಂಪುಂಕ್ರುವುಗಳನ್ನು ಯಾರ್ಥಿಕೀಯರಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ఈ నిట్టినల్లి సంస్కృత శిక్షణ నిదేశనాలయద
నిదేశ శకరు వున్నాన్ని కులపతిగాలు
మాగ్దదర్శనదల్లి స్వాతంత్ర మామ దిక్కుంత
సమారోహ కాయుక్కమ యతస్మియాగి నడేసలు

ಮೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ವಲಯ ಸಂಯೋಜಕರು ಹಾಗೂ ವಿಷಯ ಪರಿವೀಕ್ಷಕರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಸಮಾರಂಭದ ಮೂರ್ವಭಾವಿ ಸಭೆಯನ್ನು ದಿನಾಂಕ: 29.11.2017ರಂದು ನಡೆಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಕುಲಪತಿಗಳ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ವರ್ತಿಯಿಂದ 2016-17ನೇ ಸಾಲಿನ ಸ್ಕೂಲ್‌ಕೆಪೊರ್ ದೀಕ್ಷಾಂತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ದಿನಾಂಕ: 30.11.2017ರಂದು ಕುವೆಂಪು ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರ, ಕಿಂಮಾ ಆವರಣ, ವಿ.ವಿ.ಪುರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು. ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಲಾಯಿತು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಜೆ ವಾಸವಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಮನೋನ್ನಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಬೆಂಗಳೂರು. ಇಲ್ಲಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ-ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿರ್ಯಾರಿದ ಆಕರ್ಷಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ನಂತರ ಕನಾಂಟಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮಾನ್ಯ ಕುಲಪತಿಗಳಾದ ಮೇಲು, ಪದ್ಮಾಶ್ರೀ ವಿರೋದರವರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾನ್. ಅಶ್ವತ್ಥಾಕುಮಾರ್, ನರೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಇವರು ವೇದಘೋಷದೊಂದಿಗೆ ಅತಿಧಿಗಳನ್ನು ಬರಮಾಡಿ ಕೊಂಡು, ವೇದಘೋಷ ನಾಡಗೀತೆ ಹಾಗೂ ವಿದುಷಿ. ಸಾವಿತ್ರಿ ಮಜಾರಿ, ಯೋಜನಾ ಸಹಾಯಕರು, ಕಸಂವಿ. ಇವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೊಂದಿಗೆ ಮೇಲು, ಪದ್ಮಾಶ್ರೀ ವಿರೋದರ, ಮಾನ್ಯ ಕುಲಪತಿಗಳು, ಇವರು ದೀಪವನ್ನು ಪ್ರಜ್ಞಲಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು.

ఈ కాయ్కెరుమదల్లి ముఖ్య అంతిధిగళు, సంస్కృత పాతలాలేగళ విద్యాధ్రిగళు, తీస్కచరు, కసంవి సిబుంది వగ్గదవరు పత్రికా మాధ్యమదవరు సేరి సుమారు 700క్కింత హచ్చి జనరు కనాటిక రాజ్యద నానా భాగగళింద ఆగమిసి ఈ స్వాతంక మోవద్దిఎక్కాంత కాయ్కెరుమదల బాగవహిసిదరు.

మాన్య కులసబ్బివరాద శ్రీమతి ఎం.శిల్ప, క.ఎ.ఎస్. కనాటక సంస్కృత విశ్వవిద్యాలయం. ఇవరు ఈ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾದ ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಪ್ರೋ. ವಿ. ಗಿರೀಶ್ ಚಂದ್ರ, ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ಇವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾತ್ಮಕ ವರದಿಯನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಓದುವುದರ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಾರಸ್ವತ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರೋ. ಎಂ.ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಂತ ಕುಲಪತಿಗಳು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಅಧ್ಯಯತ್ವ ವೇದಾಂತ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಸಾಫನ, ತಿರುಪತಿ. ಇವರು ಸ್ನಾತಕ ಮೂರ್ಚಂದ್ರಕೂಂತ ಸಮಾರೋಹ ಸಮಾರಂಭದ ದೀಕ್ಷಾಂತ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ

ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರೋ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ, ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಜಿ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರು, ಬೆಂಗಳೂರು. ಇವರು 2016-17ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಅನುದಾನಿತ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಸುಮಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ನಿವೃತ್ತರಾದ ಸುಮಾರು 15 ಜನ ನಿವೃತ್ತ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಸನ್ನಾನಿಸಿ ಗೌರವಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಂವಿಧಾನ ಶಿಲ್ಪಿ ಡಾ. ಭೀಮ್‌ರಾವ್ ಅಂಬೇಧ್ಕರ್ ರವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಅಭಿಮಾನ ಇಟ್ಟಂತಹ ವೃಕ್ಷಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಇವರ ವಿಚಾರಧಾರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಈ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇವಲ ಒಂದು ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೀಮತವಾಗಿರದೇ ಸಮಾಜದ ದೀನ

ಶಿಕ್ಷಣ ಕಲಿಯುವ ಭಾಷಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮ, ವರ್ಗದವರು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದು ಸಂಶೋಧನೆ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಹಸ್ತಪತಿಗಳು ಇದ್ದ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಮೋಷಣೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸುವಂತಹ ಜನರು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ದಲಿತರು ಹಾಗೂ ಅವಕಾಶ ವಂಚಿತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಸಂಸಾರ ಬಡಲಾವಣಿಗೆ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುತ್ತಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿದೇಶ ನಾಲಂಹಾವು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿ ಹೇಜ್ಪಿ ಇಡುತ್ತಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

2010-11ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಆರಂಭ ವಾದಗಿನಿಂದಲೂ, ರಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದವರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನಿಸಿ, ಗೌರವಿಸುವಂತಹ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಚೆಳಿಸಿಹೊಂದು ಬಂದಿದ್ದು, ಈ ಸನ್ಮಾನ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ 15 ಜನ ನಿವೃತ್ತ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಗೌರವ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

2016-17ನೇ ನಾಲನ್ನಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿತಯಾದ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸಮ್ಮಾನ

ನಿವೃತ್ತ ಶಿಕ್ಷಕರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸ

1. ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿರೋಪಾಕ್ಯಯ್ಯ, ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಶ್ರೀ ಸ್ವಾರ್ಥಾಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಾಲೆ, ಶಿವಗಂಗೆ, ನೆಲಮಂಗಲ ತಾ, ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆ.

2. ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್ ಯೆಶುರಾಜು, ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಾಲೆ, ಬ್ಯಾಲಕೆರೆ, ಮಾಗಡಿ ತಾ, ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ.

3. ಶ್ರೀ ಟಿ.ತಿಮ್ಮಯ್ಯ, ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಾಲೆ, ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನಗರ, ತುಮಕೂರು.

4. ಶ್ರೀ ಸದಾನಂದಯ್ಯ, ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಾಲೆ, ಮಧುಗಿರಿ, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.

5.ಎಂ.ಎಂ ಕರೇಗೌಡರ, ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರು, ತರಳಭಾಳು ಜಗದ್ಗುರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಾಲೆ, ಸಿರಿಗೆರೆ, ಜಿತ್ರದುರ್ಗ.

6. ಶ್ರೀ ಪರಿಶವಮೂರ್ತಿ, ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಶ್ರೀ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾಬುಂಸಸ್ವಾಮಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಾಲೆ, ಹೊನ್ನಾಲ್, ಹೀರೇಕಲ್ಲೂರು, ದಾವಣಗೆರೆ-ಜಿಲ್ಲೆ.

7. ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎಮ್. ಗುರುಕೂಮಿ, ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಾಲೆ, ಒಡೆಯರಪಾಠ್, ಕೊಳ್ಳಿಗಾಲ ತಾ, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.

8. ಶ್ರೀಮತಿ ಗಾಯತ್ರಿ, ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಾಲೆ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ.

9. ಶ್ರೀ ಕೇಶವಾಚಾರ್ಯ, ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು, ನಾಗಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಾಲೆ, ಅಲಂಗಾರು, ಮೂಡಬಿದರೆ, ಜಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.

10. ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಜಿ ನಿಡಗುಂದಿ, ಮಲ್ಲಿಕಾಬುಂಸ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಾಲೆ, ಬೇಲೂರು, ಬಾದಾಮಿ ತಾ.

11. ಶ್ರೀಮತಿ ಧರೇ ಆರ್. ರಾಘವೇಂದ್ರ ದೇಶಪಾಂಡೆ, ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಡಿ.ಜಿ.ಎಮ್. ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಾಲೆ, ನಂದೀಶ್ವರ ಮತ, ಮಸಾರಿ, ಗದಗ.

12. ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಾಹ್ಮಣಿ ನಾಗೇಶ ಭಟ್ಟ, ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಿವಿನಾಯಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಾಲೆ, ಇಡಗುಂಜ, ಹೊನ್ನಾವರ ತಾ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ.

13. ಶ್ರೀ ವಿದ್ವಾನ್ ಸುಬ್ರಾಯ ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟ ಅಗ್ನಿ, ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಿವಿನಾಯಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ವಿವಾರ, ಕೋಳಗಡ್ಡೆ, ಹೊನ್ನಾವರ ತಾ, ಉ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆ
14. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಧರ ರಾಮಚಂದ್ರ ಹೆಗಡೆ, ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಶ್ರೀ ಮಹಾಗಣಪತಿ ವಿದ್ಯಾವಧರ್ ಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಇಟಗಿ, ಸಿದ್ಧಾಪುರ ತಾ॥ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ.
15. ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ವೆಂ.ಭಟ್ಟ, ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಿವಿನಾರುಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಹಾಳದಕಟ್ಟಾ, ಸಿದ್ಧಾಪುರ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ.
16. ಶ್ರೀ ಶಂಕರಭಟ್ಟ ಎನ್. ಜೋತಿ, ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಶ್ರೀ ಸುರಭಾರತಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಆನಂದವನ ಅಗಡಿ, ಹಾವೇರಿ ತಾ, ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ.
17. ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಚಿಕ್ಕ ಕೆಂಪಯ್ಯ, ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಶ್ರೀ ಶಿವಯೋಗಿ ಮುನೀಶ್ವರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಮರಳೇಗವಿ ಮತ, ಕನಕಪುರ ತಾ. ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ.
18. ಶ್ರೀ ನಾಗೇಂದ್ರ ಗಣಪತಿ ಭಟ್ಟ, ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಪೂರ್ನೇಸ್ವಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಗಾಂಥಿ ನಗರ, ಶಿರಸಿ, ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ.
19. ಗಂಗಾಧರನ್, ನಿವೃತ್ತ ಮುಖ್ಯಶಿಕ್ಷಕರು, ಶ್ರೀ ಬಾಪೂಜಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ತುಮಕೂರು.
20. ಸೂರ್ಯಪ್ರಕಾಶ ನಿವೃತ್ತ ಶಿಕ್ಷಕರು ಶ್ರೀ ಬಾಪೂಜಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ತುಮಕೂರು.

ಈ ಮೇಲಿನ ನಿವೃತ್ತ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಕೀರ್ಣ ಪರಿಚಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಕೆಳಸೂಚಿತ ವಿಧಾನ್. ರಾಜಶೇಖರ ಕೆ.ಕೆ ಯೋಜನಾ ಸಹಾಯಕರು ಓದಿದರು.

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಧನ ಮಾಡಿದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳು

ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವು ಈರು ಪರಿಷಾಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಅನುದಾನಿತ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರ್ಯ ಜಟಿಲತೆಯಿಂದಿಂದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಒಂತಹ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಧನಾ ಮರಣಾರ್ಥವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ವಿದ್ವಾನ್. ಗಂಗಾಧರಯ್ಯ ಜಿತ್ತುದುರ್ಗ ವಲಯದ ವಿಷಯ ಪರಿವೀಕ್ಷಕರು ಓದಿದರು.

1. ಬೆಳಗಾಬಿ ವಲಯ

ಪ್ರಾಥಮಾ: ಜಗದ್ಗುರು ದುರದುಂಡಿಶ್ವರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ನಿಡಸೋಂಸಿ, ತಾ॥ ಮಹಾರಾಜೇರಿ

ಕಾವ್ಯ: ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಜಾಲಿಹಾಳ, ಬಾದಾಮಿ, ಬಾಗಲಕೋಟಿ ಜಿಲ್ಲೆ

2. ಜಿತ್ತುದುರ್ಗ ವಲಯ

ಪ್ರಾಥಮಾ: ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಬ್ರಹ್ಮಸಂದ್ರ, ತುಮಕೂರು.

ಕಾವ್ಯ: ಗಜಾನನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕ ನಗರ, ಸಾಗರ

ಸಾಹಿತ್ಯ: ತರಳಬಾಳು ಜಗದ್ಗುರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಸಿರಿಗೆರೆ, ಜಿತ್ತುದುರ್ಗ

3. ಪ್ರಮೂರು ವಲಯ

ಪ್ರಾಥಮಾ: ಜೂಬಿಲೀ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ನಂಜನಗೂಡು, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ

ಕಾವ್ಯ: ಹರಿಹರೇಶ್ವರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ದುಗಾ, ಕಾರ್ಕಳ ತಾ॥ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ

ಸಾಹಿತ್ಯ: ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಮೈಸೂರು

4. ಬೆಂಗಳೂರು ವಲಯ

ಪ್ರಥಮಾ: ಕನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ನಾಗಪಟ್ಟಿದೆ, ಪ್ರ್ಯಾಲೇಸ್ ಗುಟ್ಟನಹಳ್ಳಿ.

ಕಾವ್ಯ: ಶ್ರೀ ಮನೋನ್ಯನೀ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಬಸವನಗೂಡಿ

ಸಾಹಿತ್ಯ: ಶ್ರೀ ನಿವಾರಣಸ್ವಾಮಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ದೇಗುಲಮತ, ಕನಕಪುರ, ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ.

5. ಗುಳ್ಳಗಾಂ ವಲಯ

ಪ್ರಥಮಾ: ಉಜ್ಜಿಯನಿ ಜಗದ್ಗುರು ರೇವಣಿಸಿಧೇಶ್ವರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಬಳ್ಳಾರಿ.

ಕಾವ್ಯ: ಶ್ರೀ ಶಿವಶಂಕರಸ್ವಾಮಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಕೊಟ್ಟೂರು ಕೂಡ್ಲಿಗಿ, ಬಳ್ಳಾರಿ.

6. ಧಾರವಾಡ ವಲಯ

ಪ್ರಥಮಾ: ಪ್ರಗತಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಭರತನಹಳ್ಳಿ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾ॥ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ

ಕಾವ್ಯ: ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಿವಿನಾಯಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಹಾಳದಕಟ್ಟಾ, ಸಿದ್ಧಾಪುರ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ

ಸಾಹಿತ್ಯ: ಎಫ್ ಕೆ ಬಾಳಿಹಳ್ಳಿಮತ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಕುಂದಗೋಳ, ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಮೌ, ಪದ್ಮಾತ್ಮೇವಿರ್, ಮಾನ್ಯ ಮಲಪತಿಗಳು, ಕನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ. ಇವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಥಮಾ, ಕಾವ್ಯ, ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನುಶಾಸನವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರು. ನಂತರ ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೌಲ್ಯಾಧಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುದಾನ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರು.

ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ದೀನಾಗಳಾದ ಮೌ, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ವರಬೇಡ, ಡಾ. ವೀರನಾರಾಯಣ ಪಾಂಡುರಂಗೇ ಹಾಗೂ ಸಹಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಯೋಜನಾ ಸಹಾಯಕರು, ಚೋಧಕೇಶರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ರಾಜ್ಯದ ನಾನಾ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಆಗಮಿಸಿದ ಅತಿಧಿಗಳು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವಂದನಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಕಾಶ ಪಾಗೋಜಿ, ಉಪಕುಲಸಚಿವರು ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಕನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಇವರು ನಡೆಸಿ ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಮುಕಾಯಗೊಂಡಿತು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಪ್ರಶ್ನಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು.

2017-18 ರ ಮೈಸೂರು ವಲಯ ಮಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಕತ ಸ್ವಧೇಗಳು

★ ವರದಿ: ವಿದ್ಯಾನ್ ಇಂದ್ರೇಶಪ್ಪ
ಮೈಸೂರು ವಲಯ ಸಂಯೋಜಕರು

ಈ ಮೇಲ್ಮಿಂಡ ವಿಷಯಕೆ ಮೈಸೂರು ವಲಯ ಮಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಕತ ವಿವಿಧ ಸ್ವಧೇಗಳು 2017-18 ರ ದಿನಾಂಕ: 02.12.2017 ರಂದು ಕನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ, ವತ್ತಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಮನ್‌ಹರಾಜ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಕತ ಮಹಾಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ವಲಯ ಮಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಕತ ಸ್ವಧೇಗಳಾದ ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ “ಮುಣ್ಣಕೋಟಿ” 20 ತೆಣ್ಣೆಕಗಳು ಕಂತಪಾಠ,

ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ “ಪರಿಸರಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ” ಪ್ರಭಂದ ಸಾಹಿತ್ಯ “ನದಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ” ಭಾಷಣ, ಸ್ವಧೇಗಳು ನಡೆದವು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಾಗೂ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು 100 ಕ್ಕೂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದು, ಈ ಕಾಯುಕ್ತಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮನ್‌ಹರಾಜ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಕತ ಮಹಾಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾದ ಶ್ರೀ ಡಾ. ಕೆ.ಎಂ. ಮಹದೇವಯ್ಯ ನವರು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ವಲಯ ಸಂಯೋಜಕರಾದ ವಿದ್ಯಾನ್ ಎನ್.ಇಂದ್ರೇಶಪ್ಪರವರು ಭಾಷ್ಯ ಪರಿವೀಕ್ಷಕರಾದ ವಿದ್ಯಾನ್ ಎಂ.ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿ ರವರ ಸಹಯೋಗದಿಂದ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಯಕ ವಿದ್ಯಾಂಸರಾದ ವಿದ್ಯಾನ್

ಉದಯಭಟ್ ಕೆ.ಆರ್. ವಿದ್ವಾನ್ ಶ್ರೀಧರಭಟ್, ವಿದ್ವಾನ್ ಶ್ರೀ ಶಿವರುದ್ರಮ್ಯರವರು, ವಿದೊಂಡಿ ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ರವರು ನೇರವೇರಿಸಿದ್ದರು.

ಇದರಿಂದ ಪ್ರಥಮ ಕಂಠಾರ ವಿಜೇತರು:

ಪ್ರಥಮಸಥಾನ: ಚನ್ನಬಿಸವ, ಶ್ರೀ ಕಾಲಬ್ರಹೇಶರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಅದಿಚುಂಚನಗಿರಿ

ದ್ವಿತೀಯಸಥಾನ: ಹೇಮಂತ್, ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಎಸ್. ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಮೈಸೂರು

ತೃತೀಯಸಥಾನ: ರಾಜ್ತತ್, ಜೆ.ಎಸ್.ಎಸ್.ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಚಾಮರಾಜನಗರ

ಕಾವ್ಯಪ್ರಬಂಧ ಸ್ವರ್ಥಾರ್ಥ ವಿಜೇತರು:

ಪ್ರಥಮಸಥಾನ: ಸುತ್ತಿತ ಎಂ.ಕೆ., ಶ್ರೀ ಕಾಲಬ್ರಹೇಶರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಅದಿಚುಂಚನಗಿರಿ

ದ್ವಿತೀಯಸಥಾನ: ಮೋಹನ್ ಕುಮಾರ್, ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಎಸ್. ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಮೈಸೂರು

ತೃತೀಯಸಥಾನ: ನಂದಾ ಎಂ.ವಿ., ಶಂಕರ ವಿಲಾಸ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಮೈಸೂರು

ನಾಷಿತ್ಯ ಭಾಷಣ ಸ್ವರ್ಥಾರ್ಥ ವಿಜೇತರು

ಪ್ರಥಮಸಥಾನ: ಶ್ರೀವತ್ಸಾ ಟಿ.ಜೆ. ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಎಸ್. ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಮೈಸೂರು

ದ್ವಿತೀಯಸಥಾನ: ಯೋಗನರಸಿಂಹ.ಎಂ.ಸಿ., ಶ್ರೀ ಕಾಲಬ್ರಹೇಶರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಅದಿಚುಂಚನಗಿರಿ

ತೃತೀಯಸಥಾನ: ಭಾರದ್ವಾಜ್ ಹೆಚ್.ಪಿ., ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಎಸ್. ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಮೈಸೂರು

ಮೇಲ್ಬುಂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಹುವಾನ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ವಲಯ ಸಂಯೋಜಕರಾದ ವಿದ್ವಾನ್ ಎನ್.ಇಂದ್ರೇಶಪ್ಪ ರವರು ಭಾಷ್ ಪರಿವೀಕ್ಷಕರಾದ ವಿದ್ವಾನ್ ಎಂ.ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿ ರವರು ಬಹುಮಾನವನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಲಾಯಿತು.

ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಬಹುವಾನ ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿ, ಶ್ರೀ ಜವರೇಗೌಡ್, ಶ್ರೀ ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿ.ಜಿ. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಕಂಠಮೂರ್ತಿ, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಜು ಹಾಗೂ ವಿದೊಂಡಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಧಾ, ವಿದೊಂಡಿ ಓಂಕಾರೇಶ್ವರಿ, ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿನ ವರ್ತಿಯಿಂದ ಸನ್ನಾನಿಸಲಾಯಿತು.

ರಾಜೇಬೆನ್ನೂರು ಶಿಕ್ಷಣ ನಂಷ್ಠೆ (ಲ) ರಾಜೇಬೆನ್ನೂರು ಗಿಳವಾಡಣ ಭಾರತೀ ನಂಷ್ಠೆತ ಹಾರಿಶಾಲಾ ರಾಜೇಬೆನ್ನೂರು

★ ಪರದಿ: ಎನ್.ಟಿ. ನಾಡಿಗೆರ
ಮುಖ್ಯಪಾಧ್ಯಾಯರು

ದಿನಾಂಕ 15-09-2017 ರಂದು ಮುಂಜಾನೆ 11.30 ಫಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀ ವೀ.ಕೆ. ಸಾವಕಾರ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ರಾಜೇಬೆನ್ನೂರು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಸಾವಕಾರವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ರಾಜೇಬೆನ್ನೂರು ಇನ್ನೂರ್ ವೀಲ್ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಿಯಾ ಸಾವಕಾರವರು, ಸಹಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮತಿ

ಮೊಜಾ ವಿರುಪಣನವರ, ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸದಸ್ಯೆಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಶೋಭಾ ಕರ್ಜಗಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ನೇತ್ರಾ ಮಿಚೆ, ರಾಜೇಶ್ವರಿ ಆನಗೋಡಿಮರರವರು ಅಧಿತಿಗಳಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ಬಿ.ಕೆ.ಗುಪ್ತ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು, ಉಪ-ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರು ಶ್ರೀ ವೀ.ಕೆ. ಸಾವಕಾರ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯರು ವುಂಬೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತಿರಿದ್ದರು.

ಪಾಠ್ಯಮಿಕ 6ನೇ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವೇದಫೋಂಷ ಮತ್ತು 10ನೇ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಆರಂಭಗೊಂಡಿತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮಂಜನಾಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಅಂತಿಧಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಉಪಸ್ಥಿತ ಗಣ್ಯಮಾನ್ಯರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದನು, ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖೋಪಾಧ್ಯಾಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಟಿ. ನಾಡಿಗೇರವರು ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆಯ ಮಹತ್ವ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ದಿನೋತ್ಸವದ ಕುರಿತು ತಿಳಿಸಿದರು.

ನಂತರ ದೀಪ ಬೆಳಗಿನುವದರ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉದ್ಘಾಟನೆಯನ್ನು ಅಂತಿಧಿಗಳು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಗಣ್ಯ-ವರಾನ್ಯರು ನೇರವೇರಿಸಿದರು. ಕು॥ ಮಾರ್ಣಿವೂ ಲಮಾಣಿ ಮತ್ತು ಸಂಗಡಿಗರು ಭಗವದೀತೆಯ ಪತ್ರಣ ಮಾಡಿದರು. 5ನೇ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ವರ್ಗವನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. 6ನೇ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ಗೀತೆಗೆ ನೃತ್ಯ ಮಾಡಿದರು. 7ನೇ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾದ ಮಟ್ಟಮೈ ಹಲವಾಗಲ, ಶಿವಾರಾಜ ಹೊಸರಿತ್ತಿ ವುತ್ತು ಕರಿಂಹುಪ್ಪನಾಣಾಪುರ “ಮಾಜಾಲಸ್ಯ ಮುಖಿಂ ದೃಷ್ಟಾವ” ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪಕ ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಮಾ ಬಸನಗೌಡ್ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ 2016-17ನೇ ಸಾಲಿನ ಪ್ರಥಮಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗೊಂಡಿ ೧೦೨ ಉನ್ನತ ಶ್ರೇಣಿಗೊಂಡಿ ೧೦೨ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದವರಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಂತಿಧಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪಾರಿತೋಷಕವನ್ನು ವಿಶರಿಸಿದರು. ಕು॥ ಮಾರ್ಣಿವೂ ಹೊಳೆಯಪ್ಪನವರ, ಅಂಜಲಿ ಲಮಾಣಿ, ಮತ್ತು ದಶನ ಬಂಡಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು “ಪಾಯಸ ಪ್ರಪಂಚನಮ್” ಎನ್ನುವ ರೂಪಕವನ್ನು ಮಾಡಿ ರಂಜಿಸಿದರು. 10ನೇ ವರ್ಗದ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಿವ ಶಿವ ಶಂಕರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗೀತೆಗೆ ನೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಸಂಘದ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಶ್ರೀ ಶೋಭಾ ಕಜಗಿಯವರು ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆ ಜ್ಞಾನ ನಿರ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತವರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವ ನೀವು ಕೂಡಾ ಧನ್ಯರೇ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಕುರಿತು ಶಾಖಾನೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸದಸ್ಯರು ಎದ್ದನಿಂತು ಚಪ್ಪಾಳಿಯೂಂದಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು. ನಂತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಸಾರಕಾರವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾಭಿದ್ವಿಗಾಗಿ ಸರಕಾರವು ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿತು ಜ್ಞಾನವಂತರಾಗಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕು॥ ಶ್ರೀಮಾ ಹಿರೇಮರ ಅಂತಿಧಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು, ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರನ್ನು ವಂದಿಸಿದಳು. ಮಣಿಕಂತ ಕೇರೂಡಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಇಕ್ಕೆಮಂತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪನ್ಮಾಯಿತು.

ಗದಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಘ ಗದಗ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಾಖೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ವರದಿ: ವಿದ್ವಾನ್ ಎಂ.ಎನ್. ಅಂಗಡಿ
ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು

ಡಿ.ಎ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಡಾ॥
ಪಂ.ಪಟ್ಟರಾಜ ಗವಾಯಿಗಳವರ ಸಂಸ್ಕೃತ
ಪಾಠಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಡಾ॥ ಪಂ.ಪಟ್ಟರಾಜ
ಗವಾಯಿಗಳವರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲಾಗಳ ಸಂಯುಕ್ತ
ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಶಾಖಾ ಮಾರ್ಗಮೆಯಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ
ಸಂಸ್ಕೃತ ದಿನದ ನಿಮಿತ್ತ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಾಖೆಗೆ
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜರುಗಿತು.

ಸಮಾರಂಭದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಸಂಸ್ಕೃತ
ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ಚನ್ಯಯ್ಯ ಹಿರೇಮರ ವಹಿಸಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ
ಭಾಷೆಯು ರತ್ನವಿದ್ವಂತ ಅದನ್ನು ಮದಕಕೊಂಡು
ವಿದೇಶಿಯರು ಸಹ ಕಲಿಯಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
ನಮ್ಮವರ್ಲುಗೂ ಸಹ ಬಹಳ ಆಸ್ತಿಯಿಂದ
ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದರು.

ಧಾರ' ವಾಡ' ವೆಲಂರು ಸಂಯೋಜಕರಾದ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಬಿ.ಅರೇ
ರವರು ಮಾತನಾಡಿ, ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ
ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಾಖೆಗೆ ಮಾರ್ಗಮೆ
ಯಿಂದ ಭಾದ್ರಪದ ಮಾರ್ಗಮೆ
ವರೆಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಸಸಿ
ನೆಡೆಂರುವರು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.
ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ
ಸ್ತೋತ್ರ, ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಸಂಭಾಷಣೆ
ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸಹ
ಸಮಾದ ಜನತೆ ಕಲಿತು ಬೇರೆಯ
ಬೇಕೆಂದರು. ಗದಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತ
ಪಾಠಶಾಲೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಘದ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪಿ.ಎಫ್ ಹಿರೇಮರ
ಮಾತನಾಡಿ, ಸಂಘದ ವರ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ನಡೆಯುವ
ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಜನತೆ ಜಾತಿ, ವರ್ಗ, ವರ್ಣ
ವಯಸ್ಸನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸದೆ ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿ ಇರುವ
ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ತಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ
ಮಾಡಬೇಕೆಂದರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಜ.ತೋ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ
ಮುಖ್ಯಪಾಠ್ಯಾಯರಾದ ಎಂ.ಎಸ್. ಅಂಗಡಿ,
ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ಎಸ್.ಎಸ್. ಬಿ.ಕಾರ.ಎಸ್.ಎ. ಮಾದರ,
ಲಕ್ಷ್ಮಣ ತಳವಾರ ಮುಂತಾವವರು ಉಪಸ್ಥಿತಿರಿದ್ದರು.
ಜ.ಎಂ. ಪಲ್ಲೇದ ನಿರೂಪಿಸಿದರು. ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ
ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಗಳಾದ ಎಸ್.ಎಸ್.ನೀಲಗುಂದ ವಂದಿಸಿದರು.

ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕೋತ್ಸವ

★ ವರದಿ: ಬಿಧ್ವನಿ ಶಂಕರ ಭಟ್ಟ
ಮುಖ್ಯಪಾಧ್ಯಾಯರು

ದಿನಾಂಕ 17.08.2017 ಮತ್ತು 18.08.2017ರಂದು ಧಾರವಾಡ ನಗರದ ಕನಾಕಟಕ ಹುಲವುರ್ಯೋಹಿತ ಆಲೂರು ವೆಂಕಟರಾವ್ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯಿತು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಂಚಾಲಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿದ್ದ ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕೋತ್ಸವ-2018ನ್ನು ಶ್ರೀ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಚಂದ್ರಮಾರವರು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಸಂಸ್ಕೃತವೆಂಬುದು ಕೇವಲ ಒಂದು

ಜನಾಂಗದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಅದು ವಿಶ್ವದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೂ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ನೀಡುವ ಭಾಷೆ ಎಂದರು. ಶ್ರೀಯುತರು ಸಿದ್ಧಗೌಂಗಾ ಮತದ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿಯೂ, ಆಗ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮಹತ್ವ ತಿಳಿದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಆಸ್ತಾದಿಸಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲದೇ ಕೇವಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದವರಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಸಹಾಯವಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಮುಖ್ಯ ಅಂತಿಗಳಾಗಿ 'ಡಾ. ಬಿ. ವಿ

ರಾಜಾರಾಂ’ ರವರು ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ಇವರು ಖ್ಯಾತ ರಂಗಕರ್ಮಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಮಹಾಬೋಧಿ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರದ ನಿರ್ದೇಶಕರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕಗಳ ರಂಗಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿದರು. ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾಟಕವನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸುವ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುಲಪತಿಗಳಾದ ಪ್ರೌ. ಪದ್ಮಾಂಶೇಶ್ವರರವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕೋತ್ಸವವನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ನಡೆಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರಲ್ಲದೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಾಟಕವನ್ನು ಖ್ಯಾತಿಗೆ ವೀಕ್ಷಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

18.08.2017 ರಂದು ನಡೆದ ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕನಾಂಟಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಧಾರವಾಡ - ಇಲ್ಲಿನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಪ್ರೌ. ಎಂ.ಎನ್.ಜೋತಿರವರು ಮಾತನಾಡಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಜೊತೆಜೊತೆಗೆ ಅದರ ಸಾರವನ್ನು ಸವಿಯಲು ನಾಟಕ, ರೂಪಕ, ಪ್ರಹಸನ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಮುಗ್ಡಲನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಬೇಕೆಂದರು. ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಭಾ.ಜ.ಪ್ರಕ್ಕದ ಮುಖ್ಯಸಚೇತಕರೂ ಕನಾಂಟಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಸದಸ್ಯರೂ ಆದ ಕ್ಯಾಪ್ಸನ್ ಗಣೇಶ್ ಕಾರ್ಯಕರವರು ಮಾತನಾಡಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಅಶ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾದ ಮತ್ತು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಗಭೀರಕಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಭಾಷಯಾದ ಕಾರಣ ಅದನ್ನು ಶ್ರೀಮಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಗೌರವದಿಂದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದರು. ಪುರಸ್ಕಾರ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಹಿರಿಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತಿಗಳಾದ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಪಟ್ಟಣಶೈಕ್ಷಿಯವರು ಮೂಲತಃ ಕನ್ನಡಾಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವರಾಗಿದ್ದರೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಅಂತಃಸಂಬಂಧದ ಕುರಿತು ಮನೋಜ್ಞವಾಗಿ ವರಾತನಾಡಿದರು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ

ಮಾತನಾಡಿದ ಅವರು “ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಕೆಂಗಳು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಪ್ರಕಾರಗಳಾಗಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾಟಕಗಳ ಪಾತ್ರ ಅಶ್ಯಂತ ಹಿರಿದಾದುದು. ಭಾಸ, ಭವಭೂತಿ ಮುಂತಾದವರು ಕೇವಲ ನಾಟಕಗಳಿಂದಲೇ ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ರಂಗದ ಮೇಲೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸೂತ್ರಿ ಪಡೆಯಲೀ” ಎಂದು ಆಶಿಸಿದರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಹೊಸೆಯಲ್ಲಿ ಧನ್ಯವಾದ ಸಮಾಜಕೆ ವಾಡುತ್ತಾ ವಾತನಾಡಿದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಪ್ರೌ. ಎ.ಗಿರಿಶ್ ಜಂದ್ರರವರು ನಾಟಕಗಳು ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟಸ್ಥಾನ ಪಡೆದ ಕಲಾಪ್ರಕಾರವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಲಾಪ್ರಕಾರದ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ನಾಟಕಗಳು ಭಾಸನ ನಾಟಕಗಳಾಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ರಸಾಸ್ವಾದನ ಮಾಡದ ಸಂಸ್ಕೃತಜ್ಞರಿಲ್ಲ ಎಂದರು.

ಈ ಎರಡು ದಿನಗಳ ನಾಟಕೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಕನಾಂಟಿಕದ 12 ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ತಂಡಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದವು. ಸುಮಾರು 150 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿವಿಧ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದರು. ಈ ನಾಟಕೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ - ರಾಜೀವಗಾಂಧಿ ಪರಿಸರ, ಶ್ರೀಗಂಗೇರಿ ಈ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯವು ತನ್ನ ಪಂಡಿತರಾಜೀಯರೂ ನಾಟಕದ ಪ್ರಸ್ತುತಿಗಾಗಿ ಪ್ರಧಾನ ಬಹುಮಾನವನ್ನೂ, ಭ್ರಮೀಸ್ವಷಣ್ಣರೀಯ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಎಸ್.ಎಮ್.ಎಸ್.ಪಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜು - ಉಡುಪಿ ದ್ವಿತೀಯ ಬಹುಮಾನವನ್ನೂ ಪಡೆದುಕೊಂಡವು. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಮಾತಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜು ಉಮ್ಮೆಚಿಗಿ ಮತ್ತು ಸಿ.ಎಲ್.ವೈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜು ಧಾರವಾಡ ಇವು ತೃತೀಯ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದವು. ಕ್ರಮವಾಗಿ 7000, 5000, ಮತ್ತು 3000 ರೂಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸ್ಕರಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಪಡೆದವು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ನಾಟಕೋತ್ಸವ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಅಶ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಲು

ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ತಾಯಿ ಬೇರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ

ಬಿದ್ಧಾನ್ ಗುರುಸಿದ್ಧಯ್ ಹಿರೇಮತ.
ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರು

ಜಗತ್ತಿ ಎಲ್ಲ ದೇಶ, ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿರುವ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಮಾಲ ತಾಯಿ ಬೇರಾಗಿ ಪಾಲನೆ ಮೋಡಣಿಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವ ಭಾಷೆಯೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಉಚ್ಚೀಶರ ನಗರದ ಪ್ರತಿಯೊತ್ತ ವ್ಯಾಧಿರಾದ ಡಾ. ಬಾಬುರಾವ ಕುಲಕರ್ನಾ ಇವರು ತಮ್ಮ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಉಚ್ಚೀಶರ ನಗರದಲ್ಲಿ ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಘದ ವರ್ತಿಯಿಂದ ನಡೆದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಾಖೆಯೇ ಸಮಾರ್ಥೋಪ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಅಂತಿಧಿಗಳಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯು ಸುಂದರ, ಸರಳ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮದವರಿಗೆ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡುವ ಉದ್ದಂಧಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಲಿತು ಜೀವೆನವೇನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಮುಖ್ಯ ಅಂತಿಧಿಗಳಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿದ ಧಾರವಾಡ ವಲಯದ ಸಂಯೋಜಕರಾದ ವಿದ್ಧಾನ್ ಬಿ.ಬಿ, ಆರೇರ ಮಾತನಾಡಿ, ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕೇವಲ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಕಲಿತರೆ ಸಾಲದು ಅದರಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಶೈಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷಿಯಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶ್ರೀ. ಮಹಾಂತಶ್ಚಿರ ಇವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಮತ್ತು ಸ್ವರ್ವದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು

ನೋಡಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಇವರು ಮಾಡುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ನಾವು ಸದಾ ಸಿದ್ಧವಿದ್ದು ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಯಲ್ಲಿ ಸದಾಕಾಲ ಮಾಡಿರಿ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಅಂತಿಧಿಗಳಾಗಿ ಧಾರವಾಡ ವಲಯ ವಿಷಯ ಪರಿಪ್ರೇಕೆರಾದ ವಿದ್ಧಾನ್ ಜಿ.ಎಸ್.ಗಾಂಡಿಕರ, ಶ್ರೀಮತಿ ಲಲಿತಾ ಸಿ. ಕೆರೆಮನಿ, ಬಿ.ಎಚ್.ಸಂಗೂರಮತ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಬಸವರಾಜಪ್ಪನವರು, ಎಸ್.ಎಸ್. ನೀಲಗುಂದ ಹಾಗೂ ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ಎಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ನಿವೃತ್ತ ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ಎಸ್.ಬಿ. ಓಂಕಾರಿ ಇವರಿಗೆ ನಿವೃತ್ತಿಯಾದ ನಿಮಿತ್ತ ಸನ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು.

ಪ್ರತಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸುಭಾಷಿತ, ಭಗವದ್ವಿತೀ ಮತ್ತು ಪ್ರಬಂಧ ಸ್ವರ್ಥಾಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಜಯಗಳಿಸಿದ ಮತ್ತು ಬಹುಮಾನವನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಲಾಯಿತು. ಹಾಗೂ ಸನ್ 2016-17ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪರಿಪ್ರೇಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಾ, ದ್ವಿತೀಯಾ, ತೃತೀಯಾ, ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಲಾಯಿತು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪಂಚಯ್ಯ ಹಿರೇಮತ ಇವರು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೋರಿದರು. ಎಸ್.ಎನ್.ಸಿಂಪಿಗೇರ ಇವರು ವಂದನಾಪಣಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ನಿರೂಪಣಿಯನ್ನು ಗುರುಸಿದ್ಧಯ್ ಹಿರೇಮತ ಇವರು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ 2017-18ನೇ ಸಾಲಿನ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಸ್ವರ್ಥಗಳು

* ವಿದ್ಯಾನ್ರೋ ರಾಜಶೇಖರ ಕೆ.ಕೆ.
ಯೋಜನಾ ಸಹಾಯಕರು

ಸಂಸ್ಕೃತ ಕೇವಲ ಭಾಷೆಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಅದು ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ಆತ್ಮದ ಧರ್ಮ. ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯ ಅಕ್ಷಯ ನಿಧಿ. ಎಷ್ಟೇಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದರೂ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಕಡಿಮೆ ಅನಿಸ್ತುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಹಿರಿಮೆ ಗರಿಮೆ ಆಳವಿಸ್ತಾರಗಳು ಈ ಭಾಷೆಯದ್ದು. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಭಾರತೀಯರಿಗೂ ಹೇಳುವುದು ಮಾಜಿ ಸಚಿವೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾದೇವಿ ಆರ್. ಪ್ರಸಾದ್ರವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಅವರು ಶ್ರೀ ಬಾಳಿಹೊನ್ನಾರು, ಶಾಖಾಮರ, ಎಡೆಯೂರು ಕ್ಷೇತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಕನಾಂಟಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಂಯದ ಅಡಿಂಯಲ್ಲಿ ಸಾಫ್ಟ್‌ಪ್ರೋಫೆಸ್‌ವಾಗಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣ

ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವು ನಡೆಸಿದ 2017-18ನೇ ಸಾಲಿನ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿವಿಧ ಸ್ವರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜೀತರಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ವಿತರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ದೇವರಿಗೆ ಹತೀರವಾದ ಭಾಷೆ. ಇದನ್ನು ಕಲಿಂಯುತ್ತಿರುವ ವುಕ್ಕಳೇ ಪುಣ್ಯವಂತರು. ದೇವಭಾಷೆಯಿಂದೇ ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ವರ್ಗ, ಮತ, ಧರ್ಮದವರು ಕಲಿಯಬಹುದು ಆದರೆ ಕಲಿಯಲು ಆಸಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದರು.

ಈ ಬಹುಮಾನ ವಿಶರಣಾ ಸಮಾರಂಭದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಕನಾಂಟಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಕುಲಪತಿಗಳಾದ ಪ್ರೊ. ಪದ್ಮಾಶೇಖರವರು

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇವರದು ಗೌರವದ ವಿಷಯಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯು ಹಲವು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರಾಂತರದಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಮಾಯಣ ಮತ್ತು ಮಹಾಭಾರತ ಮುಂತಾದ ಶ್ರೀಷ್ಟ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಸನಾತನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ನೆಲೆಯಾಗಿ ಅಪಾರ ಜ್ಞಾನದ ಭಂಡಾರವಾಗಿ ಹಲವು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನಗಳಿಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಚಾರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗ, ಮತ, ಧರ್ಮದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿಯಲು ಮುಕ್ತವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮುಂದಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಿಂದ ಸ್ವರ್ಥರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜೇತರಾದ ಮಕ್ಕಳ ಬಹುಮಾನದ ವೇತನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಕಲಿಕೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾಹಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಂಬದ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಡಾ. ವಿ.ಗಿರೀಶ್‌ಚಂದ್ರರವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದಿಯಲ್ಲಿ 246 ಅನುದಾನ ಸಹಿತ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಾಲೆಗಳು ಹಾಗೂ 310ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು

ಅನುದಾನರಹಿತ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳು ಕಾಂಪ್ಯುನಿವೆರ್ಸಿಟಿದ್ದು, ಈ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ 6 ವರ್ಲಯಗಳಲ್ಲಿ 10 ಹಂತದ ವರ್ಲಯ ಮಟ್ಟದ ಸ್ವರ್ಥರ್ಥಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಜೇತರಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಮತ್ತು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರತಿವನ್ನು ವಿತರಿಸಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ವರ್ಥರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಗಳಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಜೇತರಾದ ಒಂದು ಸ್ವರ್ಥರ್ಥಿಗೆ 3 ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಕಲಿಕೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾಹಿಸವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಭಾಷೆಯಾವುದೇ ಒಂದು ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರದೆ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದವರು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಜಿತ್ರದುಗಾವಲಯದ ವರ್ಲಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಂತಪಾಠ ಸ್ವರ್ಥರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಉದ್ಘಾನೇಶ್ವರ ವೇದ-ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾಮರ, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ. ಈ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾವ್ಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವರ್ಷಾಂತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಡಾ. ವಿ.ಗಿರೀಶ್ ಚಂದ್ರರವರು ವಾಹವಾದ್ವಾಹಿ ಅವಾಹನ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ದ್ವಿತೀಯ ಬಹುಮಾನ ಗಳಿಗೆ ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು.

ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಸ್ವಧೇಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನ ಹಡೆದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿವರ

ಕ್ರ.ನಂ.	ಬಹುಮಾನಿತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯ ಹೆಸರು	ಹಡೆದ ಬಹುಮಾನ	ಮೊತ್ತ
ಪುಣಿಕೊಳಣ ಕಂಠಜಾರ-ಪ್ರಥಮಾ			
1.	ಹೇಮಾಹೆಗಡೆ, ಸಿದ್ಧಿವಿನಾಯಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಹಾಳದಕಟ್ಟು, ಸಿದ್ದಾಪುರ, ಉ.ಕ ಜಿಲ್ಲೆ.	ಪ್ರಥಮ	1000.00
2.	ಸುಷ್ಯಾ ಜ್ಯೇರಾಮ್, ಗಜಾನನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ ಪ್ರಜ್ಞಾಭಾರತಿ ವಿದ್ಯಾಮಂದಿರ (ರಿ), ಶಿವಪ್ರನಾಯಕನಗರ, ಸಾಗರ.	ದ್ವಿತೀಯ	800.00
3.	ಕಮಿತಾ ಬೋಳಗುಡ್ಡ, ಶಾರದಾಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಕಳಚೆ, (ನಾಯಕನ ಕೆರೆ) ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆ.	ತೃತೀಯ	600.00
ತ್ವಂಧ -ಕಾಷ್ಟ			
1.	ಸುನಿಧಿ ಎಸ್, ನಾಗಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ ಆಲಂಗಾರು, ಮೂಡಬಿದರೆ, ಚಿಕ್ಕಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.	ಪ್ರಥಮ	1500.00
2.	ವಿನಯಶ್ರೀ ಎಸ್, ಗಜಾನನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ ಪ್ರಜ್ಞಾಭಾರತಿ ವಿದ್ಯಾಮಂದಿರ (ರಿ), ಶಿವಪ್ರನಾಯಕನಗರ, ಸಾಗರ.	ದ್ವಿತೀಯ	1000.00
3.	ಅರುಣಾ ವಿ ಭಟ್, ಭಾರತ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಬೃಹಂಬೆ, ಉ.ಕ.	ತೃತೀಯ	800.00
ಭಾಣಣಮ್ರ- ನಾಹಿಕ್ಯ			
1.	ಶ್ರೀವತ್ಸಾ ಟಿ ಜೆ, ಕೆ.ಎಸ್.ಎಸ್. ಸಂಸ್ಕೃತ ವೇದ ಜ್ಯೋತಿಷ್ ಪಾಠಶಾಲೆ ವಾಣಿವಿಲಾಸ ರಸ್ತೆ, ಮೈಸೂರು.	ಪ್ರಥಮ	2000.00
2.	ಚಿನ್ನಯ ರಾಘವ ಭಟ್, ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ ಸಾಲ್ಕಣೆ, ಶಿರಸಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಉ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆ.	ದ್ವಿತೀಯ	1500.00
3.	ಪ್ರಜ್ಞಲ್ ಹೆಚ್.ಎನ್.ಶ್ರೀ ಉದ್ದಾನೇಶ್ವರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಮರ, ತುಮಕೂರು-572104.	ತೃತೀಯ	1000.00

**ಮೇಲುಕೊಳೆ ನಂಸ್ತುತ ನಂಶೋಧನ ನಂನರ್ನಿನ ನಂಸ್ಥೆಯ ಆವರಣದ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ
ಶ್ರೀ ಜೆಲುವನಾರಾಯಣನ್ನಾಮಿಯ ಉತ್ಸವ**

★ ಪರಿಧಿ: ಶ್ರೀ ಕುಮಾರ್ ಎನ್.
ಕುಲಸಚಿವರು, ಸಂ.ಸಂ.ಸಂ. ಮೇಲುಕೊಳೆ

ವೈರಮುಡಿ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವದ 9ನೇ ದಿನ ಪ್ರಣಯಕಲಹ ಸಂಧಾನ ಉತ್ಪದ ಬೆಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಕೀರ್ಣದಲ್ಲಿರುವ ತಂಗಳನ್ನು ಮಂಟಪ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ವರ್ಷಾಪ್ರತಿ ಶ್ರೀ ಜೆಲುವನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿಯು ಬಿಜಯ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ವರ್ತಿಯಿಂದ ದೇವರಿಗೆ ಪೂಜೆ ಮತ್ತು ನೃವೇದ್ಯ ಸೇವೆಯು ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಇಂದಿಗೂ ಅವಿಜ್ಞಾನವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ದಿನಾಂಕ : 05.04.2017 ರಂದು ಈ ಉತ್ಪದ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಸಂಸ್ಥೆಯ ವರ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರೌ. ಪದ್ಮಾಶೇಖರ, ಮಾನ್ಯ ಕುಲಪತಿಗಳು, ವಿದ್ವಾನ್ ಪಿ.ಆರ್. ಪಾಗೋಜಿ, ಹಣಕಾಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ವಿದ್ವಾನ್ ಎಸ್. ಕುಮಾರ, ಕುಲಸಚಿವರು(ಅಡಳಿತ) ಹಾಗೂ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳು ಹಾಜರಿದ್ದ ದೇವರ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರಾದರು.

**ದಿನಾಂಕ 01.05.2017 ಸೋಮವಾರ ಶ್ರೀ ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ ಸಹಸ್ರಮಾಸೋತ್ಸವ
ಜಯಂತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ**

ದಿನಾಂಕ 01.05.2017 ಸೋಮವಾರ ಬೆಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ ಸಹಸ್ರಮಾಸೋತ್ಸವ ಜಯಂತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ವೇದಫೋಷ ಹಾಗೂ ನಾಡಗಿತೆಯೊಂದಿಗೆ ಬೆಳಿಗೆ 11.00 ಗಂಟೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಸ್. ಮಟ್ಟರಾಜುರವರು, ಮಂಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಲೋಕಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ನಂತರ ಸಂಸ್ಥೆಯ 9 ಸಂಶೋಧಿತ ಗ್ರಂಥಗಳಾದ ಶ್ರೀರಿಯತಿರುಮಡಲ್, ಶ್ರೀರುವೇಳ್ಕಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ್ತಿಕೆ, ಮಾಂಡೂಕ್ಯೋಪನಿಷತ್, ಮಾಂಡೂಕ್ಯೋಪನಿಷತ್,

ಇತರೇಯೋಪನಿಷತ್, ತೃತೀಯೋಪನಿಷತ್, ಸುಂದರಭಾಷ್ಯಕ ಹಾಗೂ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಸೂಚಿಪಟ್ಟಿ ಸಂಮಣ - 10, 11 ಮತ್ತು 12 ರ 9 ಗ್ರಂಥಗಳು ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಗಣರಿಂದ ಲೋಕಾರ್ಥಕೇಗೊಂಡಿತು. ಖ್ಯಾತ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಪ್ರೌ. ಎ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ರವರು ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರ ಕುರಿತು ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ಯತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಹಾಗೂ ಮೇಲುಕೋಟಿಗೆ ಆಚಾರ್ಯರ ಅಪ್ರತಿಮು ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಸಮಾರಂಭದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಪ್ರೌ. ಪದ್ಮಾಶೇಖರ ಮಾನ್ಯ ಕುಲಪತಿಗಳು ಇವರು ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜಚಾರ್ಯರು ಇಂದಿನ ಸಮಾಜದ ಅನಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿಗಳಾದ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಹಾಗೂ ಅಸ್ತ್ರಶೈಲೆ ಇವುಗಳ ನಿರ್ಮಾರ್ಥನೆಗೆ 1000 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೊರಾಡಿದ ಮಹಾನ್ ಸಂತರು, ಅವರ ಸಹಸ್ರಮಾನ ಜಯಂತಿಯ ಆಚರಣೆಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ ನಮಗೆ ಲಭಿಸಿರುವುದು ಸುಕೃತವೇ ಸರಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು, ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ ಸಿದ್ಧಾಂತದ 50 ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಲೆಕಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೊರತರುವ ಆರ್ಥಿಕವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಪ್ರೌ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ವರಬೇಡ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುಲಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ. ಶಿಲ್ಪ ಕೆ.ಎ.ಎಸ್., ಹಣಕಾಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ವಿದ್ವಾನ್ ಪಿ.ಆರ್. ಪಾಗೋಜಿ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕುಲಸಚಿವರಾದ ವಿದ್ವಾನ್ ಎಸ್. ಕುಮಾರ ಇವರುಗಳು ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತಿರಿದ್ದರು.

ದಿನಾಂಕ 21.08.2017 ಸಂಸ್ಕೃತೋಳಣೆ ಮತ್ತು ಎನ್.ಎ. ಶಾಮಣಿ ದತ್ತ ಸ್ವಾರ್ಥಕ ಸ್ಥಫೆ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ದಿನಾಂಕ: 21.08.2017ರಂದು ಸಂಸ್ಕೃತೋಳಣೆ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ದತ್ತಸ್ವಾರ್ಥಕ ಉದ್ಘಾಟನಾ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಪರಮಹಂಸೇಶ್ವಾದಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶರಗೋಪ ರಾಮಾನುಜ ಜೀಯರ್, ಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಮೇಲುಕೋಟೆ ಇವರು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿ ಸಾನ್ವಿದ್ಯ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಸಮಾರಂಭದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಮೇಲು, ಪದ್ಮಾಶೇವಿರ್, ಮಾನ್ಯ ಕುಲಪತಿಗಳು, ಕಸಂವಿ., ಇವರು ವಹಿಸಿದ್ದರು.

ದಿನಾಂಕ 23.08.2017 ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಪುರುಷಸೂಕ್ತ ಒಂದು ಬಿಂದು ವಿಚಾರನಂತರಿಂದ

ದಿನಾಂಕ: 23.08.2017 ರಂದು ಶಾಸ್ತೀಯ ಹಾಗೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಪುರುಷಸೂಕ್ತ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಕುರಿತ ಒಂದು ದಿನದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರಣವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮೇಲು, ಪದ್ಮಾಶೇವಿರ್, ಮಾನ್ಯ ಕುಲಪತಿಗಳು, ಕಸಂವಿ., ಇವರು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಪುರುಷಸೂಕ್ತದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ವಿವೇಕಾನಂದ ಯೋಗಾನುಸಂಧಾನ ಸಂಸಾರದ ಎನ್.ಎಸ್. ಭಟ್ಕಾರವರು ಶ್ರೀಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಪುರುಷಸೂಕ್ತದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮನೋಜ್ಞವಾಗಿ ಆಶಯ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಸಮಾರಂಭದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಮೇಲು, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ವರಭೇದಿ, ನಿದೇಶಕರು, ಸಂಸಂಸಂ., ಇವರು ವಹಿಸಿದ್ದರು ಹಾಗೂ ಕುಲಸಚಿವರಾದ ಎಸ್. ಕುಮಾರ್ ರವರು ಉಪಸ್ಥಿತಿರಿದ್ದರು.

ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಶ್ರೀ ಶಿರಸಾರಾಯಣಸ್ವಾಭಿಯ ಶ್ರೀ ಶರಾಲಿಯ ಅಗಮನ

ದಿನಾಂಕ : 30.10.2017 ರಂದು ರಾಜಮುಡಿ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವದ ಪ್ರಯುಕ್ತಿ ಶ್ರೀ ತಿರುನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಯವರ ಶ್ರೀ ಶತಗೋಪ ಶಾರಿಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಶೋಧನ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಿಜಯ ಮಾಡಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕುಲಸಚಿವರಾದ ಎಸ್.ಕುಮಾರ್‌ರವರು ಹಾಗೂ ವಿದ್ವಾಂಸರಗಳು ಅನುಗ್ರಹ ಪಡೆದುಕೊಂಡರು.

**ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಹಾಗೂ ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆ ಕುಲತಾದ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾರ್ಯಗಾರ ದಿನಾಂಕ 09.02.2018
ರಿಂದ 11.02.2018 ರವರೆಗೆ**

ದಿನಾಂಕ : 09.02.2018 ರಿಂದ 11.02.2018 ರವರೆಗೆ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆ - ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾರ್ಯಗಾರವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೊ. ಪದ್ಮಶೇಖರ್, ಮಾನ್ಯ ಕುಲಪತಿಗಳು, ಕಸಂವಿ., ಇವರು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಸಮಾರಂಭದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಡಾ. ವೀರನಾರಾಯಣ ಎನ್.ಕೆ. ಪಾಂಡುರಂಗಿ, ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಸಂಸಂಸಂ., ಇವರು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಕುಲಸಚಿವರಾದ ಎಸ್. ಕುಮಾರ್‌ರವರು ಉಪಸ್ಥಿತಿರಿದ್ದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಶರತ್‌ಚಂದ್ರಸ್ವಾಮಿ, ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ವೇದಾಂತ ವಿಭಾಗ, ಕಸಂವಿ., ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರು ತಾಳಪತ್ರಗಳ ಸಂರಕ್ಷಕೆ, ವಿದ್ವಾನ್ ಎಸ್. ನಾರಾಯಣ, ಸಂಶೋಧನ ಸಲಹಾಗಾರರು, ಸಂಸಂಸಂ., ಮೇಲುಕೋಟಿ ಇವರು ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆ (ಪರಿಶಿತ & ಅಪಕಟಿತ), ವಿದ್ವಾನ್ ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್, ಹಿರಿಯ ಸಂಶೋಧನ ಸಹಾಯಕರು, ಸಂಸಂಸಂ., ಮೇಲುಕೋಟಿ ಇವರು ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸೂಚಿಪಟ್ಟಿಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ, ವಿದ್ವಾನ್ ಡಾ. ಎಸ್. ಪ್ರಭುಸ್ವಾಮಿ, ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕಸಂವಿ., ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರು ತಾಳಪತ್ರಗಳ ಸಂರಕ್ಷಕೆ ಹಾಗೂ ವಿದ್ವಾನ್ ಶ್ರೀವೇಷ್ಣವರ್ತೀ ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರಿ, ಪ್ರಾಜ್ಞ ಆಫೀಸರ್, ಶ್ರೀವೇಷ್ಣವ ಎನ್ಸ್‌ಕ್ಲೌಡಿಯಾ ಪ್ರಾಜ್ಞ, ಮೇಲುಕೋಟಿ ಇವರು ತಾಳಪತ್ರಗಳ ಕುರಿತು (ಆಂಗ್ಲ) ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜರ ವೇದಿಕೆ, ಮೇಲುಕೋಟಿ ಇಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರು.

ವೇದಾಂತ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಅಜಾರತ್ರಯಿರ ಕೊಡುಗೆ ವಿಜಾರ ಸಂಕೀರಣ

ಪ್ರತಿ: 10.00 ಗಂಟೆಗೆ ಪರಮೇಶ್ವರಭಟ್ (ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಘ, ಹಾಸನ) ಇವರ ಸಂಸ್ಕೃತ ನಿರೂಪಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ವಿಧ್ಯಕವಾಗಿ ಆರಂಭಗೊಂಡಿತು. ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಕನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುಲಪತಿಗಳಾದ, ಹೊ. ಪದ್ಮಶೇಖರ್, ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಶೋಧನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಡಾ. ವೀರನಾರಾಯಣ ಕೆ.ಎನ್. ಪಾಂಡುರಂಗೀರವರು, ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣರವರು, ಡಾ. ಎ.ವಿ. ನಾಗಸಂಪಿಗೆರವರು ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಶೋಧನ ಸಂಸ್ಥಾನ ಕುಲಸಚಿವರು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು.

ప్రో. భరతానారాయణ్ స్వామిగళు ప్రాధనే మత్తు సంస్కృత సంఘ హాసన, విద్యాధికగళ నాడగిఎతయ ఫోండ్మోందిగె ప్రారంభగొండితు. సంస్కృత సంఘ, హాసన అధ్యక్షరాద శ్రీయుత సత్యనారాయణరవరు గ్యారన్స్ స్వగతిసువ మూలక హాసన సంస్కృత సంఘ నివ్వాటిసుతీరువ కాయిచెటువటికే కాయిక్రుమక్షు మోదలు నడేద కులపతిగళోడనే సభేయ ముఖ్యాంశగళు మత్తు ఆజార్యత్రయర విచారసంకిరణదల్లి అవర పాత్రగళన్ను కురితంత తిలిసిదరు.

సంస్కృత సంశోధన సంసత్త, కులపతివరాద శ్రీ ఎస్. కుమారోరవరు విచార సంకిరణద ప్రాస్తావిక నుడియన్ను నుడియుత్తా హాగెయే హాసనాంబెయ పదతలదల్లి ఈ విచార సంకిరణ ఆయోజనసొండ బగ్గె ముంబరువ కాయి సూచిగళన్ను సంప్రాప్తవాగి మాతనాడిదరు.

మాన్య కులపతిగళింద జ్యోతి బేళగిసుపుదర మూలక కాయిక్రుమవు సాంకేతికవాగి ఉద్ఘాటనసొండితు. ఈ సందర్భదల్లి గ్రంథలోకాపణ మత్తు కాయిక్రుమద ఉద్ఘాటన మాడిద మాన్య ప్రో. పద్మశేఖర్, కులపతిగళు బవళ సోగశాగి ఆజార్యత్రయర శేండుగే సమాజశేక్ష ఆద బగే అందిన ఇతిహాస ఇతరే ధమ్యగళ కురితాద ఆజార్యర దృష్టికోన, జ్యేన, బోధ్య సాహిత్యగళలూ, సంప్రదాయ కురితంత హాగు ఆజార్యత్రయర సిద్ధాంతద ఇందిన ప్రస్తుతత బసవణ్ల, అల్లమన వజనగళ ఉల్లేఖ ఇత్తాదిగళ బగ్గె బవళ అధిగభితవాగి తిలిసిదరు. హాగెయే శ్రీ రామానుజర సహస్రాబ్దియ కురితాద కాయిసూచిగళ బగ్గె, హాసన సంఘదోందిగ నడేద సభేయ ముఖ్యాంశ మత్తు సంస్కృత అభివృద్ధిగే మూరక సహకార నీడువ బగ్గె తిలిసిదరు. నంతర ప్రెసిడెంట్ విద్యాంసరు ప్రభంధగళన్ను మండిసిదరు. నంతర సం.సం.సం. మత్తు హాసన సంస్కృత సంఘదింద కులపతిగళన్ను సన్మానిసువ మూలక కాయిక్రుమవు సంపన్నవాయితు.

ಭಗವದ್ರತ್ನಮಾನುಜ ಸಹಸ್ರಮಾನೋತ್ಸವ ಬಿಂಳಿ ಲುಜನ್ಯಾಗೆಗಳು (ನಾಡಿನ ಬ್ಯಾಕ್ ಬಿಡ್‌ಬ್ಲಾಂಪಲಂಡ)

ವಿದ್ವಾಂಸರು :- ಉ.ವೇ. ಕೈಂಕರ್ಯಂ ರಂಗರಾಜನ್

ಶೀರ್ಷಿಕೆ :- ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯ ಮತ್ತು ಶ್ರೀರಂಗರಾಜಸ್ತವ (ಕನ್ನಡ) ಸಂ.ಸಂ.ಸಂ. ಆವರಣ

ವಿದ್ವಾಂಸರು :- ವಿದ್ವಾನ್. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣ

ಶೀರ್ಷಿಕೆ :- ವೇದಾಧಿಕ ಸಂಗ್ರಹ - ಒಂದು ಅವಲೋಕನ (ಕನ್ನಡ)
ಸಂ.ಸಂ.ಸಂ. ಆವರಣ

ವಿದ್ವಾಂಸರು :- ವಿದ್ವಾನ್ ಆಯೀನರಸಿಂಹನ್

ಶೀರ್ಷಿಕೆ :- ವೇದಾಂತ ದೀಪ (ಅಂಗ್ರೆ) ಸಂ.ಸಂ.ಸಂ. ಆವರಣ

ವಿದ್ವಾಂಸರು :- ಡಾ. ಎ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

ಶೀರ್ಷಿಕೆ :- ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ (ಅಂಗ್ರೆ)
ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಮನಃಶಾಸ್ತೀಯಾಲಂಭಗಳು

ಸಹಯೋಗ :- ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜ ಸಹಸ್ರಮಾನೋತ್ಸವ ಸೇವಾ ಟ್ರೈಸ್ಟ್

ವಿದ್ವಾಂಸರು :- ವಿದ್ವಾನ್ ಅರ್ಯೇಯರ್ ಶ್ರೀರಾಮಶರ್ಮ (ಕನ್ನಡ)

ಶೀರ್ಷಿಕೆ :- ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾಪೂರ್ವಪಕ್ಷ ಮತ್ತು ಮಹಾಸಿದ್ಧಾಂತ

ಸಹಯೋಗ :- ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜ ಸಹಸ್ರಮಾನೋತ್ಸವ ಸೇವಾ ಟ್ರೈಸ್ಟ್

ವಿದ್ವಾಂಸರು :- ಡಾ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಗೋವಿಂದರಾಜನ್

ಶೀರ್ಷಿಕೆ :- ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುರಾಣಗಳ ಉಲ್ಲೇಖ (ಅಂಗ್ರೆ)

ಸಹಯೋಗ :- ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜ ಸಹಸ್ರಮಾನೋತ್ಸವ ಸೇವಾ ಟ್ರೈಸ್ಟ್

ವಿದ್ವಾಂಸರು :- ಹೆಚ್. ಗೋಮತಮ್ ಸಂಪತ್ತಮಾರಾಚಾರ್ಯ

ಶೀರ್ಷಿಕೆ :- ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಮತ (ಅಂಗ್ರೆ)

ಸಹಯೋಗ :- ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜ ಸಹಸ್ರಮಾನೋತ್ಸವ ಸೇವಾ ಟ್ರೈಸ್ಟ್

ವಿದ್ವಾಂಸರು :- ವಿದುಷಿ ರಮಾಶ್ರೀನಿವಾಸನ್

ಶೀರ್ಷಿಕೆ :- ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತವಾದ ವೈದಿಕೇತರ ಮತಗಳು (ಕನ್ನಡ)

ಸಹಯೋಗ :- ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜ ಸಹಸ್ರಮಾನೋತ್ಸವ ಸೇವಾ ಟ್ರೈಸ್ಟ್

ವಿದ್ವಾಂಸರು :- ವಿದ್ವಾನ್ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯ,

ಶೀರ್ಷಿಕೆ :- ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯ ಮತ್ತು ತಿರುವಾಯೋಳಿ (ಅಂಗ್ರೆ)

ಸಹಯೋಗ :- ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜ ಸಹಸ್ರಮಾನೋತ್ಸವ ಸೇವಾ ಟ್ರೈಸ್ಟ್

- ವಿದ್ವಾಂಸರು :- ಡಾ. ಚಕ್ರವರ್ತಿರಾಮಚಂದ್ರನ್
 ಶೀರ್ಷಿಕೆ :- ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ “ಭಾಟ್ಪುರು” (ಸಂಸ್ಕೃತ)
 ಸಹಯೋಗ :- ಶ್ರೀ ವೇದವೇದಾಂತಬೋಧನೀ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಪಾಠಶಾಲೆ

- ವಿದ್ವಾಂಸರು :- ಶ್ರೀ ಉ.ವೇ. ಶ್ರೀರಂಗೆ ಶೈಲ್ಪಾರಾಯಣನ್
 ಶೀರ್ಷಿಕೆ :- ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯ ಮತ್ತು ಖಿಳ್ಳೆಯೋಕಾಚಾರ್ಯರ ತತ್ತ್ವತ್ತ್ವಯ (ಕನ್ನಡ)
 ಸಹಯೋಗ :- ಶ್ರೀ ವೇದವೇದಾಂತಬೋಧನೀ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಪಾಠಶಾಲೆ

- ವಿದ್ವಾಂಸರು :- ಡಾ. ವಿ.ಆರ್. ಪೆಂಕಟರಮಣಹೆಗಡೆ
 ಶೀರ್ಷಿಕೆ :- ಯಾಮುನಾಚಾರ್ಯರು ಮತ್ತು ರಾಮಾನುಜರು (ಕನ್ನಡ)
 ಸಹಯೋಗ :- ಶ್ರೀ ಹಯಗ್ರೀವ ಪದವಿಪೂರ್ವಕಾಲೇಜು, ಮೇಲುಕೋಟೆ

- ವಿದ್ವಾಂಸರು :- ಡಾ. ಶೈಲ್ಪಿಳ್ಳೆಅಯ್ಯಂಗಾರ್
 ಶೀರ್ಷಿಕೆ :- ನಾಥಮುನಿಗಳು ಮತ್ತು ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜರು (ಕನ್ನಡ)
 ಸಹಯೋಗ :- ಶ್ರೀ ಯದುಶೈಲ ಪ್ರಾಧಶಾಲೆ

- ವಿದ್ವಾಂಸರು :- ವಿದ್ವಾನ್ ಉಮಾಕಾಂತಭಟ್
 ಶೀರ್ಷಿಕೆ :- ವಿಶ್ವಗ್ರಂಥಾದರ್ಶದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜ (ಕನ್ನಡ)
 ಸಹಯೋಗ :- ಶ್ರೀ ಶನೇಶ್ವರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆ, , ಮೇಲುಕೋಟೆ

- ವಿದ್ವಾಂಸರು :- ವಿದ್ವಾನ್ ಭಾ.ವಂ. ರಾಮಪ್ರಿಯ,
 ಶೀರ್ಷಿಕೆ :- ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯ - ಪ್ರವೇಶಿಕೆ (ಕನ್ನಡ)
 ಸಹಯೋಗ :- ಆನಂದಾಶ್ರಮ, ಮೇಲುಕೋಟೆ

- ವಿದ್ವಾಂಸರು :- ಮೈ. ಗಂಗಾಧರ ಪಾಂಡ
 ಶೀರ್ಷಿಕೆ :- ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ (ಸಂಸ್ಕೃತ) ಸಂ.ಸಂ.ಸಂ. ಆವರಣ

- ವಿದ್ವಾಂಸರು :- ಡಾ. ಸಿ. ರಂಗನಾಥನ್ (ಸಂಸ್ಕೃತ)
 ಶೀರ್ಷಿಕೆ :- ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಧೂಮಾದಿಮಾಗ್ರ ಹಾಗೂ ಪಂಚಾಗ್ನಿವಿದ್ಯೆ
 ಸಹಯೋಗ :- ಆಂಡವನ್ ಆಶ್ರಮ, ಮೇಲುಕೋಟೆ

- ವಿದ್ವಾಂಸರು :- ಡಾ. ಎಸ್.ಎನ್. ಸಂಪತ್ತಮಾರಾಚಾರ್ಯ (ಸಂಸ್ಕೃತ)
 ಶೀರ್ಷಿಕೆ :- ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈವಲ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಚ್ಚರಾದಿ ಮಾಗ್ರ
 ಸಹಯೋಗ :- ಆಂಡವನ್ ಆಶ್ರಮ, ಮೇಲುಕೋಟೆ

